

NUUK – ISSITTUMI ILLOQARFIIT PINGAARNERSAAT

KOMMUNEQARFIK
SERMERSOOQ

Illoqarfiit pingaarnersaat Nuuk pillugu periaasissaq

Ataatsimut siuariartornissamut Illoqarfiit pingaarnersaattut periaasissat

Kommuneqarfik Sermersuup Nuummut illoqarfittut pingaarnertut periaasissaa siullerpaaq »Nuuk Issittumi illoqarfiit pingaarnersaat« saqqummiussinnaagakku nuannaarutigeqaara. Periaasissaq Nuup illoqarfittut pingaarnersaattut ineriartortinneqaqqinnissaanut toqqammaviususaaq kommunalbestyrelsip tamarmiusup akuersissutiginiuuua. Periaasissaq illoqarfimmi assigiinngitsut suleqatigatigalugit aallartinneqarnikuuvoq, arlalinnik ataatsimeersuaqatigiinnikkut workshopertitsinik-kullu periaasissiorinissamut immersuiffeqataaffigineqareerluni. Nuuk Kalaallit Nunaanni illoqarfiit pingaarnersaraat, tamatta nunatsinniittugut tulluusimaarutigisinnaasarput. Nuuk tassaavoq, illoqarfiit pingaarnersaat, innuttaasut tamarmik eqeersimaartuunissaannut oqartussaaqataanissaannullu tapersiisooq ikorfartuisorlu – aammalu ataatsimoorluta illoqarfittut pingaarnersatsinni inuunerissaalernissatsinnut periarfissaqarfllu-artoq.

Tamatumunnga toqqammavissatut pingaaruteqartoq tassaavoq, qanimut tunniusimallutalu suleqatigiinnikkut Nuuk kivissinnaagatsigu taamaalillutalu inunnut ataasiakkaanut aamma ataatsimoorsinnaassutsitta sinaakkusersornissaanut nukittorsaalluta.

Kalaallit Nunaanni politikikkut ingerlatsineq pissusissamisoortumik Nuummi qitiutinneqarpoq, qitiusumik allaffeqarfeqarluni, inuussutissarsiortut amerlanerpaartaat, nunatsinni ilisimatufarfik aammalu arlalinnik allanik ilinniarfiit Nuummiillutik. Kalaallit Nunaanni kultureqarnermut, niuernermet nutaallionermullu Nuuk amerlanerpaatigut qitiuvoq. Nuuk inuusuttunut kajungernartuuvoq, nunarsuarmioqataanerulernissamut ingerlariaqqinnissamut Nuuk aallaavittut atorneqartoq. Nuuk

illoqarfiuvoq takornariarpassuarnit, ilisimatusartunit, politikerinit inuussutissarsiuteqartunillu aqqusaarfusartoq.

Nuuk nukittoq Kalaallit Nunaat nunanut tamanut saqqumilersitsissaaq, Nuummilu aningaasaqarnikkut piorsaaneg Kalaallit Nunaata sinnerani piorsaanissamut tapersiisinnaassaaq. Taamaammat Nuummi annertuumik piorsaanissaq sulissutigivarput. Nuummi innuttaasut amerliartortinnerisigut, nunanit tamalaanit suliffeqarfipassuaqalerneratigut, iliniarfeqarnikkut, attaveqaatitigut ukiunilu makkunani annertuumik sanaartortitsinikkut piorsaanissamut toqqammaveqarluarpugut nunarsuarmioqatitsinnut attaveqaatitta annertuumik pitsanngorsaviginissaanut. Nuuk Issittumi illoqarfiit pingaarnersaattut nukittuutut inissisimassappat, immikkut ittumik suliniuteqassaagut, taamaalilluni Nuup siuarsimalernissaanut periarfissaqarluarnera piviusunngortinneqarniassammat. Pisarnitsitit iliortarnerput naammagiinnarsinnaanngilarput, annertunerusumik iliuuseqartariaqarpugut iliuuseqassallutalu. Illoqarfiit pingaarnersaattut periaasissaq suliniutisamut najoqqutaassaaq.

Illoqarfiit pingaarnersaattut periaasissaq Nuuk tamaat pillugu periaasissaavoq. Periaasissaq, illoqarfimmi assigiinngitsunit suliniutigineqartoq – innuttaasunit, peqatigiiffinnit, suliffeqarfinnit – katersuuffiusooq piviusunngortinnissaannullu suleqatigiissutigineqartoq.

Illoqarfiit pingaarnersaattut periaasissaq »Nuuk Issittumi illoqarfiit pingaarnersaat« atuarluariuk.

Asii Chemnitz Naarup

Asii C. N✓

Borgmesteri

KOMMUNEQARFIK SERMERSOOQ

Imarisai

• Ataatsimut siuariartornissamut illoqarfiit pingaarnersaattut periaasissat	3
• Siunissamut ingerlaarneq	7
1. NUUK ISSITTUMI ILLOQARFIIT PINGAARNERSAATTUT	8
• Nuuk issittumi nunani tamalaani illoqarfiit siuttuat	10
• Nuuk politikkimut allaffissornermullu qitiusoq	12
• Nuuk nunat tamat akornanni assartuinermi qitiusutut	14
2. NUUK INUTTUT INERIARTORNERMI TUNNGAVIUSUTUT	16
• Nuummi innuttaasut iluarisimaarinnillutillu siuariartussapput	18
• Nuuk illoqarfiussaaq ilinniarfeqarfik paasisimasaqarfillu	20
• Nuuk illoqarfik kulturikkut nutaaliornikkullu piorsaaffik	22
• Nuuk timersornermut illoqarfittut	24
3. NUUK NAMMINERSORLUNI INUUSSUTISSARSIUTEQAR-TUNUT SIUARSARNISSAMUT QITIUSOQ	26
• Nuuk namminersorluni inuussutissarsiateqarfittut pilerinartutut	28
• Nuuk aalisarnermut inuussutissarsiornikkut qitiusutut	30
• Nuuk aatsitassanik paaarnermut qitiusutut	32
• Nuuk nunanit tamalaanit takornariaqarfittut pilerinartutut	34
4. NUUK ILLOQARFITTUT PINGAARNERSATUT PIUJUARTITSISUTUT	36
• Nuuk illoqarfiit pingaarnersaattut alliaartortutut nutartertuartutullu	38
• Nuuk piujuartitsinermi illoqarfittut maligassiuusutut	40
• Nuuk sukisaarsartarfittut illoqarfiit pingaarnersaattut	42

Siunissamut ingerlaarneq

Inuttut aningaasaqarnikkullu siuariartornissamut allorassaaqatigiissinneqassapput pior-saaqataallutillu, nunami namminermi nunanilu tamalaani periarfissat eqqummaariffigis-savavut. Taamaaliornikkut illoqarfitsinni sumiiffimmi inuunermik pitsaasumik atugaqar-nissamut sinaakkusiissaagut.

NUUK PERIARFISSAT ILLOQARFIGAAT

Illoqarfitsialaasugut aammalu siuariartornissamut ineriartor-nissamullu periarfissaqartorujussuusugut tamarmik isumaqa-tigiissutigaaat. Periarfissat avatangiisitsinniippat. Issittoq ukiuni kingullerni nunarsuarmi isiginiarneqartorujussuuanngornikuu-voq. Periarfissat maannakkut atorluassavavut.

Aamma unammilligassaqarpoq. Qanoq iliuuseqanngikkutta pisortat aningaasaqarnerat siunissami ajornartorsiulissaaq. Suliffeqarfinnik namminersortunik amerlanerusunik pilersit-sisariaqarpugut. Aningaasarsiortoqassaaq, taamaalilluta inuu-niarnitsinni atugassarisat qaffasilluartinnaannut siunissami aamma akissaqarniassagatta.

Maannakkorpiaq pitsaasumik inissisimavugut. Aningaasaqar-niarneput pitsaasuvoq, aningaasaliinissamullu periarfis-saqarpugut, aammali ilisimavarput aningaasaqarniarneq pif-fissami sivilunerulaartumi tatisimaneqalissasoq. Taamaammat eqqortunut peqqissaarluta aningaasaliisassaagut. Siuari-artornissami sinaakkutinut pitsaanerusunut nutaanik isertitsis-sutaalertussanut pisarillisaanernullu aningaasartuutitsinnik ikilitsisinnasunut aningaasaliisassaagut. Taakku marluk siunis-sami atugarissaarnerup qulakkeernissaanut Kommuneqarfik Sermersuullu aningaasaqarnermi namminersornissaanut ta-persiissapput. Siuariartornermi periarfissatta atorluarnissaan-nut annertuunik aningaasaliinissaq pisariaqarpoq. Kommune piareersimavoq, aammali aningaasaliisutit annertuut ava-taaneernissaat ilisimaarilluarpaput.

ILLOQARFIIT PINGAARNERSAANNUT PERIAASISSAT PINGAARUTEQARTUNIK MARLUNNIK OQARIARTU-UTEQARFIUSUT

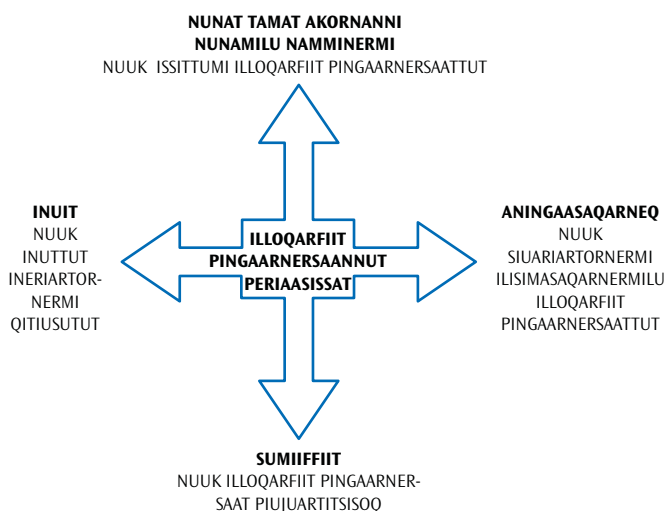
Oqariartuut siulleq tassaavoq, Nuup illoqarfiit pingaarnersaattut ineriartornerani aningaasaqarnerup inuillu ineriartor-nissaannik tunngaveqassasoq. Ilisimavarput taakku marluk imminnut atassasut. Inuit isumalluutit piginnaasai qaffassarut-sigit aningaasatigut siuariartornissamut tunngaviliisssaagut, aningaasatigullu siuariartorneq inuit siuariartornissaannut aningaasaliinissamut akissaqalissalluta. Aningaasatigut inuillu siuariartornerat ataatsimut ingerlanneqassapput assigiimmillu annertuumik pingaaruteqarlutik. Inuiaqatigiinnit amerlasuut avataani inissisimapput. Tamanna inunnut ataasiakkaanut aammalu illoqarfitsinnut inuiaqatigiinnullu ajornartorsiutaa-voq. Amerlanerusut suliffeqassapput, amerlanerusut ilinnia-gaqassapput, amerlanerusut suliffeqarfimmik aallartitserususeqassapput, amerlanerusullu eqqumiitsulionermi, kulturimi

nutaanillu pilersitsisarnermi peqataassapput. Ataatsimut oqaatigalugu immitsinnut samminerussaagut.

Oqariartuutip aappaa tassaavoq, Nuup inerisarneqarneranut aallaaviit nunanit tamaneersuussapput illoqarfimminngaaneersuussallutillu. Ineriartortitsiniarnitsinni illoqarfik, nuna tamakkerlugu nunallu tamat ilannguttassavavut. Illoqarfiit pingaarnersaattut mikisutut aamma nunami namminermi aningaasaqarniarneq annikitsuutillugu nunat tamat akornanni pisunik isiginninniartariaqarpugut. Kalaallit Nunaanni suut tamaasa tunisassiarisinnaanngilagut. Siunissami atugarissaar-niarutta nunanit tamanit periarfissarititanik atorluannissaamut pikkorissuusariaqarpugut. Illoqarfitsinni inuunerissaarneq pi-lersissavarput piujuartitsinermillu eqqarsarluta. Inuusutissar-siornerullu ineriartornissaanut aningaasaliisinnaasullu maan-narissaannut sinaakkusiisssaagut.

NUUK PIAREERSIMAVOQ

Nuuk akisussaassuseqarnissaminut namminerlu iliuuseqar-nissamut piareersimavoq. Siunissamut aningaasaliisssaagut. Aaqqiissutissat eqqortut nassaarinissaannut aammalu sumiif-fimmi, nunami namminermi nunallu tamat akornanni peri-aasissat piviusunngortinniartugit suleqateqalissalluta.

Nuup illoqarfiit pingaarnersaattut ineriartortinneqarnerani uku pingaarnertut tunngaviupput

- Inuttut aningaasaqarnermilu siuariartorneq aamma
- Nunat tamat akornanni, nunami namminermi sumiiffiillu

1. NUUK ISSITTUMI ILLOQARFIIT PINGAARNERSAATTUT

- Nuuk issittumi nunani tamalaani illoqarfiit siuttuat
- Nuuk politikkimut allaffissornermullu qitiusoq
- Nuuk nunat tamat akornanni assartuinermi qitiusutut

Nunarsuarmi illoqarfiit pingaarnersaat avannarpasinnerpaajusoq, Europap avannaata Amerikallu avannaata akornanniittoq.

ANGUNIAKKAVUT

- Nuuk issittumi illoqarfiit pingaarnersaattut ilisima-neqalissaaq
- Nuuk nunanut tamalaanut sammiveqassaaq
- Nuuk nunani tamalaani suliffeqarfinnut qitiusumik allaffeqarfiussaaq
- Issittumi illoqarfiup illoqarfittut pingaarnersatut ineriartortinneqarneranut aningaasaliisoqassaaq

»Nuummi innuttaasut nunanit tamalaaneersuupput nunanillu assigiinngitsunit 41-neersuullutik«

IMAALIORNIARPUGUT

- Nunani tamalaani pilerisaarineq nittarsaassinermullu periusissaq suliarineqassapput, taakkulu makkuninnga tunngaveqartinneqassallutik
 - Nuup maannakkut nukittuffii (aalisarneq, assartineq il.il)
 - Isertitassaasinnaasut nutaat (takornariaqartitsineq, aatsitassarsiorneq il.il.)
 - Nunani tamalaani qitiutinneqartut (Sila, eqqumiit-suliorneq, kulturi il.il.)
- Nuuk nunani tamalaani ilisarimanegaatiminik ilisarnaateqassaaq
- Nuuk nunanit tamalaanit aqqissuussinernut qaaqqusisuulluni aqqissuussisutut nittarsaanneqassaaq
- Oqaatsitigut qarasaasiamillu piginnaasat nukittorsarneqassapput
- Issittumi suliffeqarfinnut illoqarfiit pingaarnersaat pilerisaarnissaannut periarfissat misissorneqarlutillu malersorneqassapput
- Nuup Issittumi illoqarfittut pingaarnersatut siuarsarnissaanut aningaasaliinissamik inissaqartitsisoqarnissaa qulakkeerneqassaaq

Nuuk issittumi illoqarfittut nunani tamalaani siuttuat

Nuummi innuttaasut nunanit tamalaaneersut arlalissuannngoreerput. Nuummi pitsaassut-sit periarfissallu silarsuup sinneranut pilerisaarutiginnissaanut pikkorinnerulissaagut.

NUUK ISSITTUMI ILLOQARFIIT PINGAARNERSAATTUT

Kalaallit Nunaannik Issittumillu nunarsuarmi soqutiginnineq annertusiarortorujussuuvuq. Tamanna takusarparput silaannaap allanngoriartornera takuniarlugu qinikkat nuimasut Kalaallit Nunaannut tikeraaraangata, takornarissanik angalatitsisartut Kalaallit Nunaat angalavissatut nunarsuarmi pilerinarnerpaatut inissikkaangasuk imaluunniit suliffeqarfiit aatsitassarsiortut aatsitassanik misissuigaangata. Isiginarneqartorujussuuvugut.

Taamaammatt Nuup Issittumi illoqarfiit pingaarnersari-ga at nunarsuarmiut maannakkut oqaluttuutissavut.

Nuuk nunarsuarmi sulii ilisimaneqarnerulissaaq. Illoqarfippat qinikkat, suliffeqarfiit takornarissallu nunarsuarmi tamaneersut Issittoq isiginialeraangassuk toqqagaasa siul-lersarissavaat.

Nuup ilisarnaataa nunat tamat akornanni nittarsaatissavarput takoqqusaarutigalugulu. Nuummiippat pilerinar-torpassuit ilisarnaaterpassuillu. Nuuk paasiuminartumik ilisarnaateqartissavarput nunani tamalaani tusaamasaa-taasussamik, tikeraallu Nuummut tikikkaangata soquti-ginartui takutittassavut Nuummit Nunattalu sinneranit aallunneqartut.

Nuummiippat innuttaasut nunanit tamalaaneersut arlal-lit. Nuuk illoqarfik ammasuullunilu inissaqartitsisuussaaq. Illoqarfimmi inuit naapikkaangata nutaanik paasisassar-siornerit siuarsarnerillu pilersinneqartassapput.

Nunat tamat akornanni suleqatissarsiussaagut, illoqar-fiillu pingaarnertit allat isumassarsiorfigalugit. Nuuk il-loqarfiit pingaarnersaanni atuuffissat periarfissaritillu-git ineriartortissavarput. Assersuutigalugu nunat tamat

akornanni aaqjissuussinerni Nuup tikeraartitsisuusarnera takoqqusaarutigissavarput, suliffeqarfiillu nunat tamat akornanneersut Kalaallit Nunaanni ingerlatsileraangata il-loqarfitsinni qitiusumik allaffittaarnissaq pilerinartuussal-luni. Illoqarfiit pingaarnersaassaagut suliassanik naatsor-suutigineqarnitsinnillu naammassinnissinnaasut.

NUUK NUNAMI NAMMINERMI ILLOQARFIIT PINGAARNERSAATTUT PIORSAANERMILU QITIUSUTUT

Illoqarfiit qitiutinneqartarnerat nunarsuarmi tamani pi-sarpoq. Nuuk alliarporpoq, amerlanerusut Nuummi naju-gaqarput, inuussutissarsiutinillu ingerlatsisut amerlasuut Nuummiippat, taamaakkaluortoq siunissami sulii amerla-nerussapput.

Nunatut mikisutut nunanut tamanut sammiveqarnissar-put pisariaqartitorujussuuarput. Inuussutissarsiortutta si-unissami atugarissaarnissamik qulakkeerinnissinnaasumik nioqqutissanik tuniniaasinnaanerat aningaasarsiorsin-naanerallu pisariaqarpoq. Kalaallit Nunaat anginerusumik piginnaasaqarnerusumillu nunat tamat akornanni malu-giniarneqarsinnaasumik pingaarnertut illoqarfeqarnis-saq pisariaqartippaat. Nuuk anginerusoq piginnaasaqar-neruffiusorlu isornartorsiunerusarnermik pilersitsissaaq, tamannalu immikkoortuni arlalinni siuariartornissamut periarfissatta piviusunngortinnissaannut pisariaqarpoq.

Nuup ineriartornera aammalu inuussutissarsiortunut, ili-simatusartunut, ilinniagaqartunut, kultureqarnermut il.il. kajungernerulernissaa piginnaasaqarfiunerulernis-saalu annertuumik suliniutigissavarput. Mittarfiup alliler-nera talittarfippullu nutaaq aallartissutaalluarput, illoqar-fippulli ineriartorteqqissavarput.

ANGUNIAKKAVUT

- Nuuk politikkikkut allaffissornikkullu Kalaallit Nunaata Issittullu illoqarfiisa pingaarnersaattut nukittorsarneqassaaq
- Nuna tamakkerlugu pisortat atuuffii Nuummut inisinneqassapput
- Nunani tamalaani attuumassuteqarfiit nukittorsarneqassapput
- Issittumi pijuartitsisutut siuarsaanermi Nuuk siutuulluni maligassiuisuussaaq.

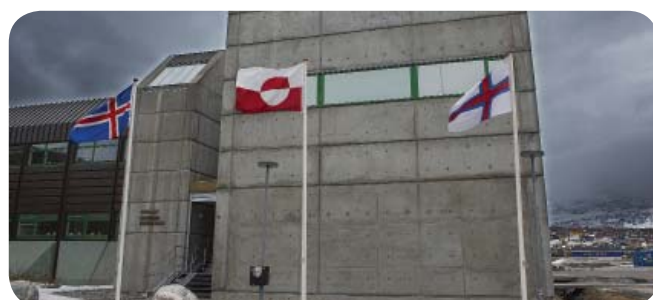
Nunarsuarmi pinngortitamik avatangii-sinillu illersuiniaqatigiit (WWF) 2015-imi oktobarip aallaqqaataanni Nuummi im-mikkoortortamik ammaapput, Kalaallillu Nunaanni pinngortitamik avatangiisinillu illersuiniaqatigiinnik nunarsuaq tamakkerlugu ammarneqartoq siullersaalluni.

IMAALIORNIARPUGUT

- Nuup pilerinarsarneqarnissaanut ineriartortinnissaanullu Namminersorlutik Oqartussat aammalu Danmark qanimut suleqatigineqarnerulissapput
- Illoqarfiit pingaarnersaat allat illoqarfiillu pingaarutillit allat suleqatigineqalissapput, konsuuleqarfeqalerlutillu
- Issittoq pillugu nunat tamalaat politikkikkut ataatsimiinneranni Nuuk aqqissuisartutut nittarsaanegassaaq
- Nuummi illoqarfittut siuttutut sukumiisumik assersuutit inerisarneqassapput, assersuutigalugu silaanaap pijuartitsinerullu iluani inuussutissarsiuteqarnermik siuarsaanermut tunngasut
- Nunani tamalaani suleqatigiiffivut nukittorsassavavut aammalu sulisorisassat pisariaqartinneqartut pillugit qulakkeerinnissaagut

USA-mi præsidenti Barack Obama siutortalugu ataatsimeersuarneq Glacier annertoq aggustimi 2015-imi Alaskami ingerlanneqarpoq. Tamanna Issittup politikkikkut soqutigineqaleriartorneranut assersuutissat ilagiinnarpaat.

Nuuk politikkimut allaffissornermullu qitiusoq

Issittoq pillugu politikikkut ataatsimiittoqassatillugu Nuuk pissusissamisoortumik ataatsimiigiartarfittut qinerneqartassaaq, illoqarfiillu pingaarnersaat allat suleqatigineri suli siammarterneqarnerussallutik. Politikikkut soqutiginninnerup annertusiartornera iluati-galugu, Nunatsinni Nunanilu Issittuni tamani Nuuk politikikkut allaffissornermullu qitiu-sutut inerisarneqassaaq.

NUUK ULLUMIKKUT ILLOQARFIIT PINGAAR-NERSAATTUT ATUUFFIPASSUAQAREERPOQ

Nuuk illoqarfiit pingaarnersaattut Kalaallit Nunaanni nuna tamakkerlugu politikimi qitioerpoq. Inatsisar-tut, Naalakkersuisut, Qitiusumik allaffeqarfik, Naalaga-af-fiup Sinniisqarfia aamma Issittumi Sakkutooqarfik Nuummiipput.

Aamma nuna tamakkerlugu allanik ingerlatsiveqar-pugut, soorlu Kalaallit Nunaanni Nunani Avannarlerni Piorsarsimassutsikkut Attaveqaat (NAPA), aammalu pi-neqaatissinneqarsimasunut inissiisarfik matoqqasoq nutaaq Nuummi maannakkut sananeqarpoq. Tamakku tamarmik Nuummik Nunatsinni politikkimut allaffissor-nermilu qitiutitsisuupput.

NUNANIT ALLANIT SOQUTIGINNINNEQ ANNERTUSIARTORPOQ

Issittumik, taamaalilluni Kalaallit Nunaannik, nunat tamat akornanni politikimi soqutiginninneq annertu-siartupiloorpoq. Nunarsuarmi nunat pissaaneqarner-paat soorlu USA, Rusland, Kina aamma Japan Issittumi soqutigisaqartorujussuupput. Silaannaap allanngoriar-tornera, aatsitassamik, uuliamik gassimillu piiaanissa-mut periarfissat, Sullualummi immakkut angalanissa-mut il.il. periarfissat Issittumik isiginiartitsilernikuupput. Kalaallit Nunaata pingaarnertut soqutigisai Namminer-sorlutik Oqartussani, Danmarkimi naalagaaffeqatigiin-nikkut aamma Issittumi Siunnersuisoqatigiit aqqu-tigalugit ingerlanneqarput, kisiannili Nuup illoqarfiit pingaarnersaattut nukittuutut inissisimalernissaa pisa-riaqartinneqarpoq, illoqarfinnut pingaarnernut allanut atassuteqartuulluni pisoqarfiillunilu.

NUUK NUNAT TAMAT AKORNANNI NAAPIFFITTUT

Issittumik annertoorujussuarmik isiginninniarnepur malitsigisaanik, pisorpassuarnut sammisassarpassuar-nullu, qitiusuusinnaasumik issittumi illoqarfimmik pisa-riaqartitsilersitsivoq. Nuup periarfissanik atorluanaanissaa, aammalu qaffasissumik politikkimik ingerlatsisunut naapittarfinngornissaa, tassanilu ilisimatuu Issittumik sammisaqartut naapittarnissaat, anguniagaraavut.

NUUK PIAREERSIMASSAAQ

Pisunut qitiuleriartornissaaq anguniarlugu, Nuup Issit-tumi Illoqarfiit pingaarnersaattut takoqqusaarutigini-saa ineriartortinnissaalu pillugit, Namminersorlutik Oqartussanik Danmarkimillu suli qaninnerusumik su-leqateqassaagut aammalu illoqarfiit pingaarnertit nu-narsuarmilu illoqarfiit pingaarnertit suli qaninnerulissal-lugit. Assersuutigalugu Rejkavikimut, Thorshavnimut, Aalborgimut EU-mullu atassuteqarnerput pitsaalluin-nartooreerpoq, kisiannili Europap avannaani suleqate-qarnerput annertunerusumik pissarsiffigisinnaavarput, Amerikallu avannaani sanilivut qaninnerulerlugit.

Silaannaap allanngoriartorneranik unammilligassat pi-moorullutigit aammalu Issittumi inuussutissarsiornermi ineriartortitsinikkut periarfissat nutaanik atorluaaner-mi siuttuunerput tunngavigalugu maligassiulluartsuusaag-ut piujuartitsinitsigut. Assersuutissanik pissanganar-tunik saqqummiussassaqaagut, Nuullu illoqarfittut pisoqarfiusarneranik nittarsaasarneq pikkoriffigissal-lugu. Tamakku saniatigut nunat tamat akornanni inger-latsinerput porsassavarput.

ANGUNIAKKAVUT

- Nuup mittarfia nunat tamalaat mittarfigissavaat Kalaallit Nunaannilu pingaarnertut mittarfiussaaq
- Nuup umiarsualivia Kalaallit Nunaanni pingaarnertut umiarsualiviusaaq aammalu Nuup umiarsualivia piffissaaq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu, Atlantikup avannaani umiarsuarni angallannermi assartuinnernut nunanit tamanit isaavittut atorneqassaaq
- Nuup avammut attaveqaatai pitsaasut piorsaanikkut pilersitsinissamut kivitsinermi atussavavut illoqarfillu ineriartortinneranut atatillugu eqqarsaatigineqassalluni
- Internettikkut attaveqarneq pitsaasooq immap naqqatigut kabelilersuisooqarneratigut pilersinneqarnikooq, inuussutissarsiornikkut, takornariaqarnikkut, alimasissumit atuartitsinermut il.il. piorsaanissamut atorluarusupparput

»Peter Faber« niuernermi umiarsuit siullersaalluni Sullualuk aqqusaarlugu 2008-mi ingerlavoq.

Nuummi umiarsualiviup mittarfiullu allilerneqarneri naammassippata, Nuuk Kalaallit Nunaanni nunanit tamanit isaavinnussaaq Kalaallit Nunaannilu assartuinnermi qitiulissalluni.

IMAALIORNIARPUGUT

- Nuup umiarsualiviata kiffartuunneqarnerata attaveqarnera 2016-imi naammasserusupparput
- Mittarfiup tallilernissaanut kommune naammassinneqataarusuppoq
- Iluaqutiginninnerup annertusarnissaa eqqarsaatigalugu internettip killilimmik atorneqartarnera misissorneqassaaq

Nuuk nunat tamat akornanni assartuinermi qitiusutut

Umiarsualivik nutaaq mittarfiullu tallineqarnera naammassippata, Nuuk Nunatsinni nunanit tamalaanit tikittarfinngussaaq pingaarneq, nunanullu tamalaanut attaveqarnivut atorluarneqalissallutik.

ASSARTUINERMI AQQUTIT NUTAAT SIUARIARTORTITSINERMUT TUNNGAVIUPPUT

Nuuk assartuinermi ungasinngitsukkut qitiulissaaq. Qeqertani umiarsualiviup allilerneru 2016-imi naammasseriissaaq. Namminersorlutik Oqartussani amerlanerussuteqartut isumaqatigiissutigini kuuat Nuuk kingusinnerpaamik 2018-imi nunat tamat akornanni mittarfittaassasoq. Suliniutit taakku marluk piuneranni Nuuk nunanut tamalaanut assartuussisarnermi pingaarnertut inissineqassaaq. Taamaalilluni unamillersinnaassuserput nukittorsarneqassaaq. Nuuk siuariartornissamut ineriartortitsinissamullu periarfissaqartillualissavaat.

NUUMMI MITTARFIK NUNAT TAMAT AKORNANNI MITTARFITTUT PINGAARNERSATUT

Mittarfik minnerpaamik 2.200 meteriutillugu mittarfiup tallineqarnerani Københavnimut nunallu tamat akornanni tikiffissanut allanut toqqaannartumik timmisartumik angalanissamut periarfissaqalissaaq. Nuummi mittarfik nunat tamat akornanni mittarfiunermit Kalaallit Nunaanni mittarfiit pingaarnersarilissavaat. Nunami namminermi nunanullu allanut attaveqaatit pitsaanerulissapput akikinnerulerlutillu, tikiffinnullu nutaanut toqqaannartumik attaveqarnissamut periarfissaqalissalluta. Mittarfiup tallinera pitsannguuterujussuussaaq, tamannalu inuussutissarsiornerup ineriartortinneqarneranut takornariaqarnermullu nutaanik periarfissiissalluni.

Namminersorlutik Oqartussat pilersaaruserneq pillugu qanimut suleqatigissavavut. Mittarfik aningaasaliineq annertunerpaamik pissarsissutiginiarlugu illoqarfiup allilernerqarnera ilanngullugu eqqarsaatigineqassaaq. Mittarfiup umiarsualiviullu akornanni nunat tamat akornanni, nuna tamakkerlugu sumiiffimmilu suliffeqarfiit assartuinermi pitsaalluinnartunik atassuteqarnissamik pisariaqartitsisut akornanni inuussutissarsiornermi attaveqaammik sanaartortoqassaaq. Mittarfik mittarfittut

annerusutut eqqarsaatigineqassaaq, tassani ilaasunut nassiussanullu periarfissat amerlanerusut pitsaanerulullu tunngaviussallutik, aammalu Nuummi Nunatsinnilu pitsaassutsit amerlaqisut angalasunut ilisaritinneqartarissaanut periarfissaqarluni.

NUUMMI UMIARSUALIVIK KALAALLIT NUNAANNI UMIARSUALIVIIT PINGAARNERSAATTUT NUNANULLU TAMANUT ISAAVITTUT

Qeqertani umiarsualiviup allilernerqarnerata, umiarsualiviup Kalaallit Nunaanni umiarsualiviit pingaarnersaattut inissisimanera annertusitissavaa, nutaarluinnarnillu piorsaanissamut periarfissaqartitsilissalluni. Nuummi umiarsualivik kitaata sineriaani angallannermi pingaarnersanngooqissaaq, aammalu Nuup umiarsualiviata aalisarnermi qitiusutut inissisimanera pitsanngortissallugu. Umiarsualivimmi nunaminertat nutaat aalisarnermi, aatsitassarsiornermi, avataani uuliasiornermi, angallasserimmi suliffeqarfiillu umiarsualivinnik tunngaveqartunut annertuumik pilerinartunngussapput.

Nuup umiarsualivia aamma Atlantikup avannaanni siunissami isaavinngorsinnaavoq, tassanilu Europamiit Europamullu, Savalimmiuniit Savalimmiunullu, Islandimiit Islandimullu, USA-miit USA-mullu, Canadamit Canadamullu aamma Nunavummiit Nunavummullu angallannerit ataatsimoortinneqalersinnaallutik. Alaskamut, Asiap kangianut Manerassuarmullu Sullualuk aqqusaarlugu siunissami immakut angallattoqartalissappat umiarsualivik aamma pitsaasumik inissisimavoq.

INTERNET ATORLUARNEQARNERUSSAAQ.

Immakut kabeli internetikkut pitsaasumik atassuteqartitsilerpoq, kisiannili pitsaasumik attaveqaatit atornerqarnerat killeqarpallaarpoq. Taamaammat internetip inuussutissarsiortunit, takornariaqarnermi innuttaasunillu ataasiakkaanit annertunerujussuarmik atornerqartarnissaa suliniutiginiarparput.

2. NUUK INUTTUT INERIARTORNERMI TUNNGAVIUSUTUT

- Nuummi innuttaasut iluarisimaarinnillutillu siuariartussapput
- Nuuk illoqarfussaaq ilinniarfeqarfik paasisimasaqarfillu
- Nuuk illoqarfik kulturikkut nutaaliornikkullu piorsaaffik
- Nuuk timersornermut illoqarfittut

ANGUNIAKKAVUT

- Kikkut tamarmik pitsaasumik ilikkarnartumillu meeraanissaminnik pisinnaatitaaffeqarput
- Meeraq ajornartorsiulissappat sukkaasumik suniuteqarluartumillu akulerutissaagut
- Issittumi atuarfiit pitsaanerpaat Nuummiissapput. Atuartitsinerit pitsaassusii qaffassarneqassapput
- Inuusuttut amerlanerit ilinniagaqassapput.
- Inuusuttuunermi inersimasunngornermut ikaarsarneq kikkut tamarmik anigorluarniassammassuk tapersersuissaagut
- Inersimasut tamarmik ilaqquttatillu imminnut isumagissapput ilaqquttatillu nuannersumik inuuneqartillugit
- Utoqqaat eqeersimaartumik, toqqissisimanartumik pitsaasumillu inuusinnaasariaqarput sapinngisamilu isumannaatsumik nammineersinnaasariaqarlutik
- Immitsinnut isumagillu arnerusariaqarput
- Peqatigiiffiit namminerlu kajumissutsiminnik suliniuteqarneq annertunerusumik suliassanik naamsinninnermi peqataatinneqarnerussapput
- Kommunimit tapersersuinerup inuillu ataasiakkaat imminnut qanigisamilu akisussaaffiginerisa akornanni oqimaatigiiittoqassaaq

IMAALIORNIARPUGUT

- Meeqqanut inuusuttunullu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit pitsaanersut, imaluunniit pitsaanerusumik aqqiissutissaqartoqarnerisooq nalilersorneqassaaq
- Meeraq ikiorneqarnissaminut pisariaqartitsitillugu sulilertornerusumik ikiuussinnaanermut misissorneqassaaq
- Siunissami meeqqerivissat pillugit takorluukkanik inerisaassaagut aammalu ilaatigut atorfinitsitsisarerit, sulisut aqutsisullu ilinniartitaanerit pillugit aqqiissusiussalluta
- Siunissami atuarfissat pillugit takorluukkanik inerisaassaagut aammalu matumani sulisut aqutsisullu ilinniartitaanerit sammeneqassapputaaq
- Atuarfik Wold Class pillugu suliniut suli aralugu ingerlateqqissavarput
- Askamma Usk matuneqassapput atuarfimmillu nutaamik taarserneqassallutik
- Suliffeqarneq pillugu suliniutit, ilinniaqqinnerit piginnaanngorsarnerillu sulilertatissavavut piosaavigalugillu
- Kajumissutsimik suliassaqarfinni pisariaqarfinni periarfissaaffinnilu utoqqaat kajumittut suleqataallu arsinnaanissaat qulakkiissavarput
- Utoqqaat sivisunerusumik namminneq angerlarsimaffinniissinnaanissaat sulissutigineqassaaq, utoqqaallu angerlarsimaffianiittoqartarnerata sivisussusaa annikillisinneqassaaq
- Utoqqarnut inissiat amerlanerit sanaartorneqassapput
- Nammineq kajumissutsiminnik sulisut amerlisarnerisat pillugit periaasissuissaagut
- Ineriartorneq qanimut malinnaavigissavarput suliniuteqarnerpullu nalilersuiffigalugu
- Kommunimit suliatigut tunniunneqartartut ingerlavartumik misissorneqartarlutillu naliliiffigineqartassapput

Nuummi innuttaasut iluarisimaa- rinnillutillu siuariartussapput

Tunngaviusumik isiginnittaaseq imaappoq, Nuummi kikkulluunniit inuiaqatigiinni peqataapput. Kikkut tamarmik tunniussassaqqarpud. Inuuneq pitsaasoq immitsinnit aallaaveqqarpooq ataatsimoorlutalu inerisassavarput. Nuummi inuttut siuariartornissaq aallutarissavarput.

KIKKUT TAMARMIK PEQATAATINNEQARNERAT

Kikkut tamarmik inuiaqatigiinni ilaasutut misigissappud. Tamanna ataasiakkaanut pitsaaneruvoq ataatsimoornermullu pitsaanerulluni. Nuuk illoqarfiussaaq tamanik pitsaanerpaamik pissarsisarpoq. Kikkut tamarmik tunniussassaqqarpud.

Meerartavut siunissaraavut. Kikkut tamarmik pitsaasunik meeraanissamik, ilikkagaqartarnissamik inuunerullu ingerlateqqinnissaanut piareersimanissamut pisinnaatitaaffeqarpud. Inuusuttut amerlanerusut meeqqat atuariannit anigunik inuusuttut ilinniagaannik ilinniagaqqassappud. Inersimasut imminnut napatissinnaassappud, ilaqtutaminillu pitsaasunik inuuneqartitsissallutik inuiaqatigiillu ineriartornissaannut tapersiissallutik. Utoqqaat sammisaqarnermik, toqqissisimanermik pitsaasumillu utoqqaanissamik misiginissaat isumagissavarput. Utoqqaat tunniussassaqaqaat nukiusutullu isigineqassallutik.

PINAVEERSAARTITSINEQ KAJUMISSAARISARNERLU SULI PIKKORINNERULERFIGISSAVAVUT

Meeqqanik ajornartorsiuteqartunik pinaveersaartisinermi siusissukkut iliuuseqartassaagud. Ilaqutariit meeqqallu attaveqqartarfii qanittut tamaasa aallaavigissavavut, taamaalilluta ileqqoriliinnakkat ilaqtariinnik ajortumik atugassaqartitsiinnartut qaangerniassagatsigit. Ingerlallualereerpugut ingerlaqqissallutali. Meeqqanik inuusuttunillu ulloq unnuarlul paaqqinnittarfiit pitsaasuunersut pitsaanagerusunilluunniit aaqqiisoqarsinnaanersoq nalilersorneqassaaq. Aamma siunissami pitsaasunik meeqqeriveqarnissaq suliniutigissavarput. Perorsaasut inunnillu isumaginninnermut sulisut amigaaqtaagud, ilinniagaqarneq pitsanngorsarneqassaaq aqutsinerlu pitsanngorsarneqassalluni.

Siunissami aturfik qanoq isikkoqassanersoq takorluugaqassaaq. Issittumi aturfii pitsaanerpaat Nuummiissasut siunertaraapud. Ilaa aalajangerneqareepud.

ASK aamma USK atorunnaarsinneqassappud Qapiarfiusaamilu aturfimmik nutaamik taarserneqassallutik. Aturfiiit peqataatitsissassappud. Kikkulluunniit inissaqartinneqassappud. Sanngiitsutut inissisimasut ikorfartussavavut peqataatinneqarnissaallu qulakkiissallugit, aammalu kikkulluunniit piginnaaneqarfimmik nassarinissaanut inerisarnissaanullu kaammattuissaagud. Atuartitaaneq pitsaanagerussaaq, aqutsisullu piginnaasaat nukittorsarneqassappud.

Inuusuttut amerlanerpaartaat inuiaqatigiinni inissaqarpud. Tamanna attatiinnassavarput, ikinnerusullu inuusuttut ilinniagaanni taamaatiinnartassappud. Amerlanerungaartut meeqqat aturfiiat naammassereerunikku ingerlaqqillutik ilinniagaqqassappud, amerlanerusullu namminersortuni sulinissamut ilinniartinneqassallutik. Suliffeqarnissamik suliniutit ingerlaqqissappud aammalu ilinniqaqqittarneq, inersimasut ilinniagaqartarnerat il.il. taparserneqassallutik, inersimasullu ajornartorsiuteqaleraangata sukkanerusumik iliuuseqartassalluta. Utoqqaat amerliartorput, utoqqaallu piginnaasaqarne-rulernikuupput siviuserusumillu inuusarlutik. Amerlasuut sammisaqartarlutik inuusappud. Tamanna taper-sussavarput. Utoqqaat siviuserusumik namminneq angerlarsimaffimmini najugaqartassappud, kisiannili utoqqarnut inissiat amerlanerusut pitsaanagerusullu pisariaqartinneqarpud. Assersuutigalugu tassaasinnaappud utoqqaat angerlarsimaffiini utoqqarnut inissiat ataatsimoorput.

AKISUSSAAFFEQATIGIISSAAGUT

Inuuneq pitsaasoq nammineq pilersittarparput. Peqatigiiffiit meerartatsinnut inuusuttortatsinnullu annertuumik nalilernerqarsinnaanngitsumik suliaqarpud, sulias-salli naammassinissaanut nammineq kajumissutsimik suliniuteqartarnerit suli pikkoriffinerulissavavut. Assersuutigalugu tassaasinnaappud inuusuttut utoqqarnut pulaartartut tassaasinnaallutilluunniit utoqqaat meeqqat ilinniagassaannik ikiuisartut.

ANGUNIAKKAVUT

- Inuusuttut 80 procentii meeqqat atuarmiannit naammassisut, ilinniakkamik aallartisisimassapput
- Nuuk Nunatsinni ilinniarfeqarfittut nukittorsarneqassaaq
- Nuummi pisariaqartitanut naleqquttunik ingerlari-aqqiffiusumik ilinniakkamik periarfissaqassaaq
- Pisortat, namminersorlutik inuusutissarsiuteqartut ilinniarfillu suleqatigiillutik piorsaassapput
- Amerlanerusunik avataanit ilinniariartortoqassaaq ilisimatusartoqariartorlunilu

Greenland Perspective tassaavoq Københavns Universitetip, Ilisimatusarfiup allallu akornanni suleqatigiiffik. Suleqatigiinneq, Kalaallit Nunaanni inunnik pinngortamilu isumalluutit teknologit nutaat, niuernermi periutsit inuttullu atukkatigut periutsit ineriartortinneqarnissaannut qanoq atorneqarsinnaanerannik ilisimatusartunik, innuttaasunik, suliffeqarfinni pisortanillu ataatsimoortitsivoq.

Triple Helix tassaavoq universitetit, inuusutissarsiortut pisortallu suleqatigiinneranni periuseq, nutaaliormik, siuariartormik, atugarissaarnermik suliffissanik kinguneqartussaaq. Suleqatigiinneq nammineerluni takkunnaviangilaq. Suleqatigiinneq arlaata siuttuuffigissavaa isumassarsiatsialaallu suliffeqarfinni piviusunngortissallugit.

IMAALIORNIARPUGUT

- Kommune, ilinniarfiit inuusutissarsiorfillu akornanni aalajangersimasumik suleqatigiittoqalissaaq (triple helix)
- Aalborgimi illoqarfinniluunniit allani ilinniarnernut immikkoortoqarfiit pilerilersitsinissaannut periarfissat misissorneqassapput
- Inuusutissarsiorfiit ilinniarfillu suleqatigalugit ilinniartunut suliffinnik sungiusarfissanik pilerinartunik pilersinneqassapput
- Ilinniartunut ilisimatusartunullu avataaneersunut inissiaqartoqarnissaa, meeqqat paarineqarnissaannut il.il. qulakkeerinnittoqassaaq

Nuuk illoqarfiussaaq ilinniarfeqarfik paasisimasaqarfillu

Inuusuttortavut amerlaqaat suliffimmik aallartitsinissaminnut sakkussalersugassat, aamalu inuunerup sinneranut ilikkagassanik tunniussaqaqarnissamut pisariaqartitsilluta, taamaalillutami Nunatsinni suliffinnik, piorsaanernik atugarissaarnernillu pilersitsiniassagatta.

ILINNIARTITAANEQ INUUNERMUT PITSAAΣUMUT ILLOQARFITTALU INERISARNISSAANUT AQQUTAAVOQ

Pisariaqarpoq amerlanerit ingerlariaqqiffiusumik ilinniartitaanissaat, pitsaaΣumik suliffittaarnissaq illoqarfitsinnillu piorsaaqataasut ataatsimooqatigiit akornanni misigitatannissaat anguniarlugit. Kalaallit Nunaanni ingerlaqqilluni ilinniarnert amerlanerpaartaat Nuummiipput. Taamaamat inuussutissarsiortut pisariaqartitaasa qaffasissusaat malillugu ilisimasaqarnermik ilinniagaqarnermillu neqeroruteqaqarnissamut Nuuk pitsaanerpaanik tunngavissaqarpoq. Tassa imaappoq:

- illoqarfimmiissapput inuusuttut ilinniagaqalerusuttut, illoqarfimmiissapput inuunerup sinnera tamaat ilinniagasaqarfiit,
- illoqarfimmiissapput paasisassanik piginnaasanillu neqerorutaasut ima qaffasitsigisut allaat inuussutissarsiuteqaqarnissamut pisariaqartitanik naammassinnisnaasut,
- illoqarfimmiissapput sumiiffinni toqqakkani ilisimatarnikkut qaffasissumik malunnaatillit,
- illoqarfimmiissapput avataani ilinniartunut ilisimatunullu pilerinartut.

QANIMUT OQALOQATIGIITTARNEQ INERIARTORTITSINERMUT AQQUTITUT

Ilinniartit, suliffeqarfiit pisortallu immikkut tamarmik sulillu arput, qaninnerusumilli suleqatigiittoqalerpat siuariartortitsiniarluta, suliffissaqartitsiniarluta atugarissaalerniarlutalu nukiit ataatsimut atussagutsigit periarfissanik pilersitsifiusaaq. Suliffeqarfiit innuttaasullu ilisimasaqarnissamik ilinniagaqarnissamillu pisariaqartitaasa ilisimatusernermut ilinniagaqarnermillu qaninnerusumik atassuteqaqarnissannik pisariaqartitsisoqarpoq. Pinngortitaleriffiup, ilisimatuserfiup, issittumi ilisimatuserartut aamma namminersortut pisortallu suliffeqarfiisa suleqatigiilernissaannik kommune suliniuteqarniarpoq. Suliassaq tassaassaaq, inuussutissarsiutit ilisimasaqarluarfiusut siuariartornissaannut periarfissiinnaasumik Nuummi issittumi ilisimatusernerup aalaaqarnissaata siuarsarnissaanut ineriartortitsinermut

suliffissaqartitsilernissamullu, periaasissiorneq. Nuummiissapput ilinniartitaanikkut periarfissat suliassaqaqarfinni assiginngitsuni inuiaqatigiit pisariaqartitaannut tunngasut, aammattaaq immikkoortuni aalajangersimasuni immikkut periarfissaqarfigisatsinni paasisimasanik avatangiiseqassaaqut ineriartortilluarsinnaasatsinnik.

NUUK ILINNIARFITTUT ILINNIARNERMILU SUNGIUSARNISSAMUT PILERINARTUTUT

Kalaallit Nunaanni ingerlaqqilluni ilinniarnert Namminersortutik Oqartussat akisussaaffigaat, kisiannili meeqqat atuarfianniit naammassinnittartut ilinniakkamik aallartaqarnissaannut nammineeqluta iliuuseqangaatsiarsinnaavugut. Anguniagassatsinnik tikkuussaqaqarpugut inuusuttut meeqqat atuarfianniit nammassinnittartut tamaasa 80 procentii ilinniakkamik aallartitsinissaannut, aammalu pisariaqartitavut naapertorlugit inuusuttut ilinniakkanik aallartitsinissaannut suliffittaarnissamullu periarfissaqarnerpaajusut qinerneqartarnissaat sulissutigissavavut.

Nuup ilinniarfeqartittut illoqarfiunissaanut siunertarineqartut ilagaat, Nunatta avataani ilinniartut ilisimatuserartullu pilersaarnissaat. Aamma taakku isumassarsiassanik nutaanik paasisanillu nutaanik tunniussaqaqarnissaannut. Illoqarfipput illikkarunikku amerlasuut aallarumajunnaassapput inuiaqatigiinnullu inerisaaqataallutik. Allat aallarusussapput Nuuk Nunarpullu nittarsaatissavaat. Assersuutigalugu namminersortutik inuussutissarsiuteqartut ilinniarfeqarfiillu suleqatigalugit aasaanerani suliffinnik suliffinnik misiliiffissanik soqutiginartunik imaluunniit ilisimatuserartigiinnik pilersitsisoqassaaq. Imaassinnaavoq nunani allani kalaallit ilinniartut Nuummi suliffimmik misileerusuttut imaluunniit nunanit allanit ilinniartut taamatut misileerusuttut.

Ilisimatuserartut ilinniartullu inissaqartissinnaasariaqarpavut, inerisaanissamullu iluaqutigisinnaasavut pillugit suliffimmik misiliinissamut sumiiffissanik pilersitsinnaasariaqarluta. Assersuutigalugu aatsitassarsiornernut, takornariaqarnermut inuussutissalerinermilu teknologiimut tunngasuusinnaapput.

ANGUNIAKKAVUT

- Nuuk Issittumi Kalaallit Nunaannilu eqqumiitsuliornermut kulturimullu illoqarfiit pingaarnersarisavaat
- Kalaallit eqqumiitsuliortarnerat nukittorsarlugulu piorsassavarput
- Nuuk nutaaliortut ikinnerussuteqartullu kulturiisa illoqarfigissavaat
- Nuummi eqqumiitsuliornermut kulturikkullu suliffeqarfiit ingerlaavartumik pitsanngorsaavigineqassapput
- Nuummi piginnaanillit amerlanerit tusaamasanngussapput
- Nuuk kulturikkut inuunerit nukittorsarneqassapput. Nuuk inuit amerlanerit nutaaliornermik ingerlatsillutik inuussutigisinnaasariaqarpaat

2015-imi ukiakkut Nuuk Nunani Avannarlerni Kulturi pillugu pikialaarnermut qaaqqusisuvoq. Eqqumiitsuliortorpaaluit Nunanit Avannarlerneersut illoqarfiup aqquserngi aamma scenit nipilersornermik, assinik eqqumiitsuliornernik, atuakkianik, streetartinik, isiginnaartitsinernik quiasaarisartunillu immerpaat.

Nuummi eqqumiitsuliornermi kulturimilu sammisaqarnerit assigiinngiaartorujussuupput

Nipilersortartut, Isiginnaartitsartut, Atuakkiortut, Qalipaasut, Erinarsortartut, Nipilersortartut, Assiliisartut, Igasut, Ilusilersuisartut, Sanaluttartut, Oqaluttuortartut, Silassorissut, Allarpasuillu

IMAALIORNIARPUGUT

- Nuuk eqqumiitsuliat kulturilu pillugit aqqissuussinernut aqqissuisuussaag
- Nuuk eqqumiitsuliornikkut kulturikkullu illoqarfittut nittarsanneqassaaq
- Nutaaliorluni piginnaasallit ineriartornissaminut tapersorneqassapput
- Nutaanik sanaartortoqartillugu eqqumiitsuliat ilanngunneqassapput (1 %)
- Nuuk nammineq kajumissutsimik sulisunut pisortatigoortuunngitsumillu sammisanut illoqarfimmi illoqannginnersaqartitsissaaq
- Street artimut sumiiffiit toqqarneqassapput
- Nipilersornermik Ilinniarfittaarnissamut periarfissat misissorneqassapput

Nuuk illoqarfik kulturikkut nutaaliornikkullu piorsaaffik

Nutaaliorneq ineriartornissamut aqutissiisarpog tamatsinnullu peqatigiinnermik kinguneqartarluni, inuillu ilaannut suliffissanut aqputaalluni. Ingerlalluaqaagut illoqarfippullu kulturikkut nutaaliornikkut ingerlakkusutaralutigu.

NUUK ILLOQARFIUVOQ PISSANGANARTOQ ASSIGIINGGIAARTORPASSUARNIK KULTURIKKUT INGERLATSIVUSARTOQ

Eqqumiitsuliat kulturilu qiimmatsisartuupput ataatsimoortisilersarlutillu, tamanna takutikkusupparput ilisimanegaatigalugulu. Nuummi kulturikkut uummaarissumik ingerlatsisoqartareernikuvoq eqqumiitsuliornermilu ilisarnaateqareerluni. Nunap isikkuanik kusanartumik avatangiiseqarluni illoqarfimmi kusanartumi alutornartumilu inuuvugut. Eqqumiitsuliornerissamut isumassarsiarineqarsinnaasut eqqannguatsinniipput. Takornarissat illoqarfitsinnik kusanartumik, immamik nunallu isikkuanik ingerlaannaq assiliisartut takuinnaakkat. Pikkorissorpassuarnik eqqumiitsuliorartogarpogut nutaaliorlunilu pilersitsisarnermi aallarnisaasartogarluta takutitsilluartartunik allanullu inuussuttunut isumassarsiortisilersartunik.

Katuaq kusanartuuvog kulturikkut assigiinggiaartorpassuarnik uummaarissumik ingerlatsivusartog illoqarfimmilu katersuuffiusartog. Katuami nipilersortogartarog, filmertoqartarluni, ataatsimeersuogartararluni, isiginnaartisisogartarluni, tamanut ammasunik annertuumik pisoqartisisivusarluni eqqumiitsulianillu takutitsivusarluni. Nuummi Eqqumiitsuliornermut Katersugaasivik kalaallit assilialiaannik ilusilersugaannillu immikkuullarissunik katersugaateqarog, nunatsinnilu kisiartaasumik eqqumiitsuliornermik ilinniarfeqarluta. Inuussuttut ilusilersuisarnerat annertusiartog, taakkulu nunani tamani niuerfinni atisanik kusanartunik allarpassuarnillu ilusilersuisarput. Nutaaliorneq ineriartornermut aqputaavog, inuit ilaannut suliffissamut aqputaalluni imaluunniit aamma ilaannut suliffimmik pilersitsinissamut aqputaasinnaalluni. Inuussutissarsiutinik nutaaliornikkut ingerlataqartut piginnaasalinnut ilinniartaanerup ungataasigut piorsaannissaannut periarfissiipput taamaallit inooqataanikkut eqaassutsimik periarfissiilutik.

NUUK KALAALLIT NUNAANNI KULTURIKKUT ILLOQARFIIT PINGAARNERSARAAT

Nuuk eqqumiitsuliornermi kulturimilu illoqarfiuvoq malun-

naateqarlutog, sulili pikkorinnerulernissarput suliniutigisavarput. Nuuk issittumi kalaallit eqqumiitsuliorneranni kulturimilu illoqarfiussaaq siuttoq. Taamaammata eqqumiitsuliornermik kulturimillu ingerlatsivugut ingerlaavartumik nutarterneqartassapput pitsanngorsarneqarlutillu. Eqqumiitsuliornermi kulturikkullu aqqissuinerni aqqissuussisartuussaaq, eqqumiitsuliat illoqarfimmi sulis ersarinnerulissapput aqqissuussaanngitsumillu kulturikkut ingerlatsinerit illoqarfimmik uummaarissunngortitsissallutik. Timersuutit assigiingitsut eqqarsaatigarsinnaannut pikkorinnerussaagut. Eqqumiitsuliorneq timersornerlu Nuummi akuleriilluartaupput. Timersornermut kulturimillu ataatsimoorussamik højskolimik pilersitsinissamut periarfissat siullermik misissorlugit aallartissavavut.

Eqqumiitsuliornermik kulturimillu ingerlatsinerit assigiingiaassapput inuppalaartuussallutillu, piginnaasaqarnerillu siunissami tusaamasanngussallutik. Suliniuteqarneq meeqqat atuarfianni aallartittarog sunngiffimmilu ilinniartitsinermi, sunngiffimmi sammisaqarnermi, atuagaa-teqarfimmi, peqatigiiffinni allanilu eqqumiitsuliornermik kulturimillu ilinniarfiusartuni sungiusarfiusartunilu ingerlaqqittarluni.

Piginnaasallit nassaarinissaannut ineriartortinnissaannullu pikkorinnerussaagut. Ilinniarnissamut isumassarsiornissamullu periarfissaqassapput. Ilinniartitsisut pikkorissut, nutaaliorluni pilersitsisarfiit annertuumillu anguniagaqarneq pingaaruteqartorujussuupput. Piginnaasallit aamma aningaasaqarnermi iluatsitsinissaannut tapersersussavavut, ingerlatsisut imminnut nittarsaannermi aallaavigisinnaasaannik Nuuk ilisarnaateqassaaq.

Assigiinggiaartunik kulturikkut ingerlatsineq ingerlatsinissamut pitsaanagerusunik sinaakkuteqassaaq. Sumiiffiit pisariaqartippavut meeqqat inuussuttullu aqqissuussaanngitsumik namminneq aqqissukkaminik ingerlataqarnissami naapiffiginnaasaannik. Assersuutigalugu tassaasinnaapput aqqusinermi arsarneq, scating, hip hop, parkour, street art rappernerlu. Pingaarnerpaq tassaavog Nuummi inuussuttut sammerusutaannut sinaakkusiinissarput.

ANGUNIAKKAVUT

- Nuuk Issittumi nunatsinnilu timersornikkut illoqarfinni siuttuussaaq
- Timersornikkut inuunermut aqqissuussanut aqqissuussaangitsunullu atortorissarutit ingerlaavartumik ineriartortinneqassapput pitsaangorsarneqarlutillu
- Kulturikkut inuunerit nukittorsarneqassapput
- Piginnaanillit amerlanerusut tusaamasangussapput amerlanerillu nunani tamalaani unammiaartarnernut peqataasalissapput
- Nutaamik eqqarsartoqassaaq aamma timersorneq, kulturi eqqumiitsuliornerlu ataatsimoortinneqassapput
- Kajumissutsiminnik sulisut suliniutaat nersualaarneqassapput tungavissinneqarlutillu aamma kajumissutsiminnik sulisut amerliniarneqassapput
- Arctic Winter Games Nuummi timersornikkut aqqissuussinernik amerlanernik Nuummut ussatsisinissamut atorneqassaaq

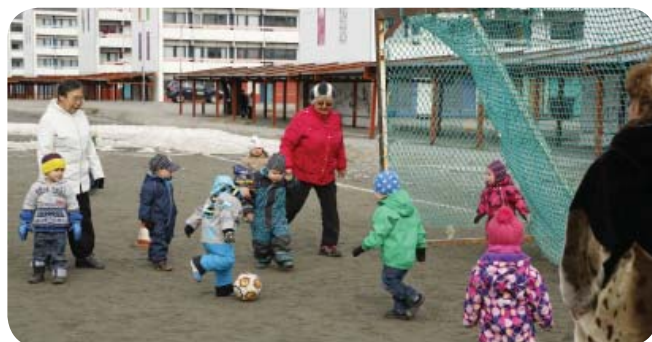
NUUMMI TIMERSORNISSAMUT PERIARFISSARPASSUIT:

Sisorarnerit, Issittormiut Timersuutaat, Talerminneq, Badminton, Basketball, Tilluunneq, Bordtennis, Sikkilerneq, Isikkamik arsarneq, Assammik arsarneq, Eqaarsarneq, Paasarluni unammissutit, Karate, Qaqqasiorneq, Kyusho, Sisoraatinik oqilaniunneq, Arpanneq, Nord Shaolin Kung Fu, Sumiissusersiorluni arpanneq, Aarsaarummik timmissaarnerit, Qajaq, Nalukkiarneq, Qamuteralaat, Taekwondo, Tennis, Thailandimiutut tilluunneq, Sisoraatinik oqilaniuutugaluni ooqattaasarneq, Snowboard, Kivittaarineq, Volleyball aammalu Utoqqaat timersornerat.

IMAALIORNIARPUGUT

- Aqqissuussaasumik aqqissuussaangitsumillu timersornermut timigissartarnermullu avatangiissanik alliliortornernut nutarterinernullu pilersaarusiortoqassaaq
- Timersornermut Kulturimullu højskoleqalernissamut periarfissat misissuiffiqineqassapput
- Atuarfinni timersornerit nukittorsarneqassapput aamma peqatigiiffilerisut qanimut suleqatigineqassapput
- Kajumissutsiminnik sulisut allaffissornermik suli-aqarnerisa oqinnerulersinnissaat aamma kajumissutsiminnik sulisut suli amerlanerusut ussatsinneqarnissaat pillugit kajumissutsiminnik sulisut piginnaasaasa ineriartortinneqarnissaat pillugit Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiiffiit Kattuffiat suleqatigineqassaaq
- Arctic Winter Gamesimi peqataasorpasuit timersornermi aqutsisutut kajumissutsiminnullu sulisutut nutaatut ilinniartinneqarnissaannut periarfissat misissorneqassapput
- Siunissami timersornikkut aqqissuussisarnissat Nuup qaaqquisuuffigisinnaasai pillugit periaasisiortoqassaaq

Nuuk timersornermut illoqarfittut

Timersorneq qasujaallisartarnerlu alutorsartitsisarput, ataatsimoortitsisarput aamma peqqissutsimut iluarusunermullu ilapittuutaasarput aamma piginnaaniliuteqarpugut angusaqarujussuarsinnaasunik. Nuuk illoqarfiuvoq timersornermik nuannarisaqarfiusoq, kisianni timersortartunut tamanut pikkorinnerpaanullu nutaamik eqqarsartuartariaqarpugut ineriartortitsiuartariaqarlutalu.

NUUK ILLOQARFIUVOQ TIMERSORNERMIK NUANNARISAQARFIUSOQ

Timersuutit assigiinngitsut 30-t sinnillit toqqarneqarsinnaapput. Peqatigiiffinni timersortartorpassuupput aamma aaqqissuussaangitsumik amerlasoorsuulluta timigissartarpugut. Timersortartorpassuaateqarlutalu pikkorissortarpassuaqarpugut. Timersortartut arlallit Nuummeersut angusarissaarluartarsimapput aammalu nunami pissartanngorniunnerni ajugaasarput imaluunniit OL-imut aamma VM-imut peqataasarput.

Timersorneq qasujaallisarnerlu sunut tamanut iluaqutaapput. Timersorneq alutorsartitsisarpoq, ataatsimoortitsisarpoq, peqqissititsisarpoq iluarusutsitsisarluunilu timersornerlu kikkunnut tamanut tunngavoq, ukiut, innarluutit, arnaaneq angutaanerluunniit imaluunniit tunuliaqutit apequtaatinnagit. Inuusuttunut timersorneq aalasarnissamut akisussaassusilittullu innuttaanissamut pingaaruteqarpoq. Timersornikkut akisussaaffimmik tigusinissaq, aqutsisuunissaq ataatsimoorfiullu ilaatut peqataanissaq ilinniarneqartarpoq. Pikkorinnerpaanut timersorneq inuusutissarsiutinnorsinnaavoq. Nunani tamalaani timersullammaat tusagassiutinit eqqumaffiqeqartarput aamma tamanna aningaasartarpassuaqarpoq. Timersornikkut pisut annertuut soorlu Arctic Winter Gamesitut ittut illoqarfiit pingaarnersaannut nunani tamalaani tusaamaneqaataalersarpoq.

Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiiffiit Kattuffianni 2019-imi innuttaasut affaat aalasalersimanissaannik anguniagaqartoqarpoq. Tamakku tamarmik kajumissutsiminnik sulisorpassuit, aqutsisut sungiusaasullu tunngavigalugit suliniutaapput.

NUTAAMIK EQQARSARNEQ AAMMA TIMERSORTARTUNIK PIKKORINNERPAANILLU INERIARTORTITSINERIT

Illoqarfittut timersorfiusartutut angusaqarluarsimavugut kisiannili suli angusassavut angunngilavut. Suliniutivut tulinnuuttunut makkununga tunngapput:

- Timersornermut qasujaallisarnermullu atortorissaarutit ineriartortinneqartuassapput pitsanngorsarneqartuarlutilu. Isikkamik arsaattarfiit ivigaaraasallit pigilersimavugut aamma Arctic Winter Gameseqarnissaanut sisoraatinik

oqilaniutiitigaluni oqattaasarfittaartoqassaq nutaanillu atortorissaarutitaartoqarluni ineriartortitsiartoqassaaq. Taamaattumik timersornermi atortorissaarutaatsinnik alliliortornissanut nutarterinissanullu pilersaarusiortoqassaaq.

- Sumiiffinnik meeqqat inuusuttuaqqallu ataatsimoor-tukkuutaat apequtaatinnagit pisortatigoortuunngitsumik sammisassanilu nammineq aaqqissuussiffigisaminni naapeqatigiiffiginnaasaannik pisariaqartitsivugut. Tamakku tassaasinnaapput street soccer, seating, hip hop, parkour, street art imaluunniit rappimik nipilersornerit. Timersorneq kulturilu ataatsimoorinneqarsinnaapput inuusuttunullu pissanganartunik avatangiiseqartitsinnaallutik. Uki-oqatigiikkuutaanut tamanut imatut iliorniarpuq:
- pisuttuarnissanut, arpannissanut, sisorannissanut aamma umiatsiamik angalanissanut periarfissiissaagut aamma illoqarfitta, immap nunallu sammisassanut atorneqarnissaat isumagissavagut.
- Timersornerit assigiinngitsut apequtaatinnagit eqqarsallaqqissuusariaqarpugut aamma neqeroorutaativut nutaat pissanganartullu ineriartortissavagut. Eqqumiitsuliorneq, kulturi timersornerlu Nuummi ataqatigiilluarput. Timersornermut Kulturimullu højskoleqalernissamut periarfissat misissorlugit ineriartortitsineq aallartissavarput.
- Meeqqat atuarfianni timikkut aalasoqartalerniassammat atuarfinni timersornerit nukittorsassavagut aamma timersornikkut inuunerup nukittorsarneqarnissaanut peqatigiiffilerisut suleqatigissavagut.
- Piginnaanilinnut tappinnerusariaqarpugut aamma tamakku ineriartorneranni tapersersussavagut, taamaalillutik siunissami tusaamasannorniassammata, nunatsinnut illoqarfitsinnullu sinniisuuniassammata aamma allat anguniakkaminnik anguniagaqarneranni isummersuutaallutillu kajumissaataaniassammata.
- Kajumissutsiminnik sulisut suliniutaasa naleqassusiat ilisi-maaraarput. Tamakku suliniuteqarnerannik sulinerannillu nersuaarpavut aamma suli amerlanerit kajumissutsiminnik sulilernissaat sulissutigaaarpugut. Taamaattumik kajumissutsimik sulilernissaq ajornannginnerulersinniarlugu pitsaanerulersinniarlugulu Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiiffiit Kattuffiannik suleqateqassaaq.
- Arctic Winter Gamesimit misilittakkat Nuummi timersornermik aaqqissuisoqarnissaanut annertuunut atussavagut.

3. NUUK NAMMINERSORLUNI INUSSUTISSARSIUTEQARTUNUT SIUARSARNISSAMUT QITIUSOQ

- Nuuk namminersorluni inussutissarsiuteqarfittut pilerinartutut
- Nuuk aalisarnermut inussutissarsiornikkut qitiusutut
- Nuuk aatsitassanik piaarnerni qitiusutut
- Nuuk nunanit tamalaanit takornariaqarfittut pilerinartutut

ANGUNIAKKAVUT

- Namminersorluni inuussutissarsiuteqarluni suliffeqarfiit amerlinissaat pingaartillugu inuussutissarsiuteqarfinni suliffeqarfinilu amerlanerni piorsaa-soqassaaq
- Inuussutissarsiornikkut ineriartortitsineranut nunaminertanik illunillu pilerinartunik neqerooruteqarsinnaassariaqarpugut
- Inuussutissarsiuteqarfik nunani tamalaani, nunat-sinni illoqarfimmilu suliffeqarfinnut pilerinarsarlugu ineriartortissavarpugut
- Inuussutissarsiornikkut periarfissatigit atukkat pitsangorsassavavut
- Inuussutissarsiutinik ineriartortitsineranut avataaniit aningaasaliisoqarnissaanut periarfissat nukittorsarneqassapput
- Kommunimit namminersorluni inuussutissarsiuteqartunut pitsaasumik sunnuteqarluartumillu sullissisoqassaaq
- Sulisartut Nuummut nuunnissaat pilerinartuusaaq

Umiarsualivimmik allisaaneq mittarfimmillu talliliineq siuariartornissamat ineriartortitsinissamullu tunngavissiluassapput.

Eqqarsaatigaarput mittarfik umiarsualivillu ataatsimut inuussutissarsiutinik annertuumik ineriartortitsineranut ilaassasut.

Inuussutissarsiuteqarfiup nutaap nutaamik ikaartarfillip assartuinermit qitiusut taakku marluk ataatsimoortilissavai siunissamilu inuussutissarsiutissanut nunaminertamik 30 ha-ujusumik pilerinarluinnartumik pilersitsissalluni.

Ilaatigit aalisakkanik tunisassiorfiit, suliffeqarfiit aatsitassarsiortut assartuinermit suliffeqarfiit pilerinartuni ingerlatsilernissaannut periarfissaqalissaagut aammalu umiarsuit takornariartaatit tulaffissaannik ingerlalluurtunik nunami atortunik pitsaasunik pilersitsinnaalluta.

Illoqarfiup qeqqa eqmanerulissaaq portunerulerlunilu, tamannalu illoqarfimmi inuussutissarsiortunut pilerinartunik periarfissisaaq.

IMAALIORNIARPUGUT

- Inuussutissarsiornikkut ineriartortitsineranut periaasissioraqassaaq
- Kommunip inuussutissarsiutinik ineriartortitsineranut aningaasaliissutit annertuumik salliutikkusuppai
- Pisortanit aningaasaliinerni inuussutissarsiutinik ineriartortitsineq ilanngullugu eqqarsaatigineqassaaq, soorlu sanaartortitsinermit ilinniarfissaqartitsinissaaq
- Mittarfiup tallineqarnerata nutaamillu umiarsualivittaarnerup kinguneranik suliffinnik sunik periarfissaqalissanersoq misissorneqassaaq
- Suliffeqarfiit ilisimatusarfillu paasisanik katersuiffimmik pilersitsivigineqarsinnaanersut pillugit periarfissat misissorneqassapput
- Inuussutissarsiuteqarfik pilersaarusionerqassaaq, pilersinneqassaaq nittarsaanerqarlunilu
- Piorsaanermit aningaasaateqarfik EU-lu aqutigalugit aningaasaliinissamat periarfissat, Aalborg Kommune suleqatigalugu qulaajaavigineqassapput
- Inuussutissarsiornikkut aningaasaliinermi piorsaanermilu aporfinnik pilersitsinerit suunersut, qanorlu aporfiit annikillisaaffigineqarsinnaanersut pillugit erseqqissumik ilisimasaqartoqalissaaq
- Suliassat sivikinnerusumik suliarineqartalissapput
- Inuussutissarsiuteqartunut kommunimut aalajangersimasumik ornittagaqartitsineq
- Namminersorluni inuussutissarsiutinik kisitsisit pitsaanerussapput pitsaanerumillu sulisorisassanik pisariaqartitsinermit ineriartornermit nakkutillissalluta

Nuuk namminersorluni inuussutissarsiteqarfittut pilerinartutut

Umiarsualivimmik nutaamik, mittarfiup tallineqarnerata kingorna aammalu inuussutissarsitunik ingerlataqartut ataatsimoorneri naapertorlugit, Nuup illoqarfianik inuussutissarsitunik ingerlataqarnikkut pilerinarsaaqataalluinnartut ilagilissavaat.

NAMMINERSORLUTIK INUUSSUTISSARSITEQARTUT NUKITTORSARNEQASSAPPUT

Inuussutissarsiortut namminersortut aningaasaqarniarnitsinni annertunerussapput. Kalaallit Nunaat siuariartornissamat periarfissarpassuaqarput, siunissamullu periarfissaqartorujussuuvugut. Mittarfiup tallinera umiarsualivillu nutaaq Nuummi inuussutissarsitunik ineriartortitsineq pitsanngorterujussuassavaat, kisiannili immikkoortuni allani aaqqiissutissanik nassaarfissatsinni sulii unammilligassaqarpoq.

INUUSSUTISSARSITUNIK INGERLATAQARTUT ATAATSIMOORTUT NAMMINERSORLUTIK INUUSSUTISSARSITEQARNERMinni PILERINARNERUSUNIK SINAACKUTEQARTINNEQASSAPPUT

Umiarsualivik nutaaq mittarfiullu tallineqarnera inuussutissarsitunik ingerlataqarnerup ataatsimoorussamat ilaatinneqarpoq. Suliassaqarfiit marluk pineqartut ikaartarfeqarnikkut atanilerneqassapput. Suliassaqarfik pitsaalluinnartunik angallannikkut attaveqaateqalissaaq peqataanillu illoqarfiup qeqqanit neqeroorutitut ungasinnaviarani aammalu Kalaallit Nunaanni Ilimatusarfimmut, Pinngortitaleriffimmut il. il. ungasigani. Inuussutissarsitunik ingerlataqarnermi ataatsimoorussamik peqarnermi aalisarnerup, aatsitassarsiornerup, assartuussinerup, sanaartorerup suliffeqarfiillu allat assingusut iluini pingaarutillit nuna tamakkerlugu nunanilu tamalaani pilerinarluinnartunik suliffeqarfinnik pilersitsinisamat periarfissaqarnissaaq neqeroorutigineqassaaq.

INUUSSUTISSARSIORNIKKUT TUNNGAVIUSUMIK ATUGASSARITITAASUT PITSAANERUSSAPPUT

Suliffeqarfiit aningaasartuutiminnik immikkoortortaminnut niuerfigisaminnulluunniit allanut nuussisarnerat nunallu

tamat akornanni niuernermi malittarisassaannut naleqqusartoqannginnera siuariartornissamat akimmiffinnut assersuutitut taaneqarpoq. Tamanna paasiniassavarput aammalu Namminersorlutik Oqartussat tassungalu attuumassuteqartut allat peqatigalugit iliuuseqarfigissallugu. Aningaasaleerusussuseq annertusineqassaaq, inerisaanermullu aningaasateqarfinni assigisaannilu periarfissanik ujartuissaagut.

NUUMMI PERIARFISSAT ATORLUARNEQASSAPPUT

Inuussutissarsitunik siammasissumik siuariartornissaannut si-naakkutunik pitsaasunik pilersitsisoqassaaq, immikkoortullu immikkut neriulluarnartut immikkut eqqumaffigissallutigit. Taakku tassaapput aalisarneq, aatsitassarsiorneq takornariartitsisarnerlu. Sullualuup ammarnera Kangerluarsunnguaamiillu suliffeqarfinnut nukissiuutit annertuumik atuisunut innaallagissamik pilernissamat periarfissat periarfissanut allanut assersuutissaapput, aammalu Europap Amerikallu niuerfiit annertuut akornanni inissisimanerput pitsaasunik periarfissiilluni.

SULEQATIGISSAAGUT SULLISSILLUTALU

Inuussutissarsiortut namminersortut siuariartornissaannut kommune tapersiissaaq. Ujartuilluni aaqqiissuteqarniarlunilu sulisoqassaaq, sulianillu suliarinnittarneq sukkanerusaaq, piginnaasaqarfiulluarluni sunniteqassallunilu. Suliffeqarfiit kommunimut saaffiginninnerminni matu ataasiinnaq atortassavaat.

Kommune sanaartoraangat aningaasaliigaangallu inuussutissarsitunik ineriartortitsineq piginnaasanillu qaffassaaneq suliniutinut ilanngunneqartassapput.

ANGUNIAKKAVUT

- Aalisarnermut inuussutissarsiuteqarnermi pisuus-sutinillu uumassusilinnik nalinginnaasumik atorlu-aanermi Nuuk qitiusutut nukittorsarneqassaaq
- Aalisarneq inuussutissarsiutitut suliffigissallugu pilerinartuussaaq
- Umiarsualivik nutaaq, mittarfiup tallineqarnera inuussutissarsiutinillu ingerlatsinerup ataatsimoor-ussaq aalisarnerup inuussutissarsiutigineqarnerata siuarsarnissaanut atorluarneqassapput

»Ukioq tamaat tunisassiornissamik periarfissiisumik periuseq Savalimmiuni ineriartortinneqarnikuuvoq.«

IMAALIORNIARPUGUT

- Aalisarnermut inuussutissarsiuteqartut, ilinniarfe-qarfiit kommunillu ataani allaqqasut pillugit suleqa-tigiilissapput:
 - Ukioq kaajallallugu suliffissanik peqarnissaq anguniarlugu inuussutissarsiuteqarnerup siuarsar-nissaanut
 - Inuusuttut aamma ilinniartitaanermut periarfis-sagissaarnerulissapput, taakkuummata inuus-sutissarsiuteqarnissamik ingerlatsiartuaartut, aammalu ilinniaqqinnermi
 - Inuussutissarsiutip nittarsaanneqarnissaa
 - Nutaaliornernillu ingerlatsisussat
- Umiarsualivimmi nutaami nunaminertat sanaartor-neqassapput tuniniarneqassalutillu
- Aalisarnermi inuussutissarsiuteqarnermut ilinniarti-taanernik nutaanik neqerooruteqalernissaq pillugu inerisaasoqassaaq

Nuuk aalisarnermik inuussutis-sarsiutinut qitiusoq

Nuuk aalisartoqarfissuuvoq annertusagassarput. Aalisarnermik inuussutissarsiuteqarneq pilerinartuusaaq, nutaaliornissamillu eqqarsassaagut. Aalisarneq pisuussutinillu uumassusilinnik piujuartitsilluni atuineq sorpassuarnik periarfissaqartitsippat atorluarsinnaasatsinnik.

AALISARNEQ PINGAARUTEQARTORUJUSSUOVOQ ANNERTUNERUSUMILLU MALUGINIAGASSAASARIAQARLUNI

Aalisarneq avammut tunisaqartarnitsinni inuussutissarsiutaavoq suli annerpaaq Inuiaqatigiinnut aningaasarsiutaassapput, taamaalillutillu nunami suliffissanik, ilinniartitaanernik kiffartuussinikkullu inuussutissarsiutinik pitsaasunik pilersitsillutik. Aalisarneq annerusumik sammineqarnerulertariaqarpoq. Inuussutissarsiutigalugu pilerinarnerulertariaqarpoq. Ukioq kaajallallugu suliffissaqartitsisoqarnissaa piuniassamat siuarsarneqarnissaa pisariaqarpoq, ilinniartitaanissarluaamma pisariaqarluni.

NUUK SIURSAANISSAMUT TUNNGAVISSAQARLUARPOQ

Ullumikkut aalisarnermi umiatsiaaqqaniit aalisariussuarnut atorneqartarput. Nuummi umiarsualivik aalisartunut pilerinartuuvoq, Nuummilu aalisakkat suliarineqarnissaannut, tuniniarnissaannut, assartugassanut, iluarsartuussinissamat, pilersuinnissamat allatigullu kiffartuussinissamat suliffeqarfeqarpoq. Nuummiiipputaaq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik aamma Nersutit Inuussutissalerinermullu oqartussat Nuummiillutik, aamma toldereqarpoq. Kalaallit Nunaanni imarsionermut sulliveqarfik Nuummiittoq ilinniartitaanermik neqerooruteqarpoq, Pinngortitaleriffillu ilisimatusaatiniq qaffasissunik suliaqartarluni aammalu piaqqiorfiit allanngoriartorneri kisitsisaatigineqarlutik. Aalisartut, aalisakkanik suliarinnittarfiit, tuniniaanermut, assartuussisarnermut kiffartuussinermullu sulliveqarfiit, ilinniarfeqarfiit, ilisimatusartut oqartussallu peqatigiillutik Nuuk aalisartoqarfissuutippaat.

NUUK AALISAKKANIK AAMMALU PISUUSSUTINIK UUMASSUSILINNIK ATORLUAANERMUT QITIUSUTUT

Umiarsualiviup tallineqarnera inerpat, aalisarnermi inuussutissarsiuteqarneq suli annerulissaaq. Aalisariutit talinnissaminnut inissaqarlualissapput pisallu nunami suliarinissa-

annut inissaqarnerulerluni. Suliffeqarfiit nutaat aalisakkanik suliarinnittussat tuniniaasussallu umiarsualivimmi suliffeqarfeqalernissaannut inissaqalissapput suliffeqarfiillu pioreersut alliliinissaminnut nuunnissaminnulluunniit periarfissaqalerumaarlutik. Nuup umiarsualivianut tamakku tamaasa pequtaallutik aalisakkanik tulaassinissamat pilersinarsaaqtaapput. Imaassinnaasoq canadamiunut nunanilu allamiunut aalisakkanik tulaassinissaannut pilerinartitsilersinnaasoq. Nuummi aalisakkerivissualiornissamat soqutiginnittoqartoq malugaarput. Umiarsualivimmi nutaami periarfissat nunanut tamalaanut nittarsaanneqassapput.

Aalisarneq nukittoreerpoq, taamaattorli inuussutissarsiutip siuarsarneqarnissaa pineqartillugu aalisagaannarmut tunngassuteqanngilaq, kisiannili pisuussutinik uumassusilinnik piujuartitsinermik ingerlatsinissamat aamma tunngasuummat. Assersuutigalugu qeqqussanik atorluannaissaq aamma periarfissaavortaaq.

SULEQATIGIINNEQ INERIARTORTITSINERLU AQQUTIGALUGIT SIURSAANISSAMUT PERIARFISSAT

Pitsaanagerusumik aalisariaaseqarnissamat periarfissat, aalisakkat pilerinarsarnerulernissaannut tuniniarnissaannullu periarfissat misissorneqassapput. Aalisarnermi inuussutissarsiuteqartut assigiinngitsut ilaat ilisimatusartullu sulinerat ataatsimoortissavagut, naleqartitanillu annerpaartaannik pilersitsinissarput suliffinnillu amerlanerpaanik pilersitsinissarput anguniarlugu, avataaniit misillitakkat ilinniarfigissavavut.

Kalaallit Nunaannit aalisakkat minguitsut piujuartitsinermillu suliarineqartut nittarsaanneqarneri tuniniaanikkut nutaanik ammaassisinnaapput, igasullu pikkorissut siursaanissamat peqataatikkutsigit immaqa nioquttissanik nutaarlunnarnik pilersitsisoqarsinnaavoq. Pinngortitaleriffiup suleqataanera pingaarutilerujuussaaq, soorlu Aalborgimi Ilisimatusarfiup ilisimatusarfiillu allat paasisanik isumassarsiorfissanillu nalituunik tunniusseqataasinnaasut.

ANGUNIAKKAVUT

- Nuuk aatsitassarsiorfissuaqarnermut qitiutinneqassaaq, suliassallu annertusiartorneri ilutigalugit inerisarneqassalluni
- Kalaallit Nunaat Nuullu aatsitassarsiornikkut annerpaamik sunniuteqassaaq

Aatsitassarsiorfinni tamani suliffeqarfimmik pilersitsineq nerisassiornikkut, meeqqerivinni, niuernikkut allatigullu kiffartuussinermut tunngasuni suliffinnik 1,8-nik pilersitsisoqartassaaq.

IMAALIORNIARPUGUT

- Nuuk aatsitassarsiornermi suliffissuaqarfittut nittarsaanneqassaaq
- Suliati nutaat ilinniartitaanernik piaarnerpaamik malinnaatitsiffiqeqassapput
- Suliassaqarfinni immikkuullarissuni ilisimatusarnisanut periarfissat misissuiffiqeqassapput
- Ujarassiornermut aatsitassarsiornermullu paasissutissiinermut sullivimmik pilersitsinissamut periarfissat misissorneqassapput
- Piiaaffissanik nutaanik sukkasuumik pilersaarusiortassaaq

Nuuk aatsitassanik piaanermut qitiusutut

Nuuk siunissami nukittuumik aatsitassarsiortut illoqarfigilissagaat aamma aatsitassanik piaanerup nunatsinni suliffinnik, atugarissaanermik piorsaanermillu qulakkeerinnittuusaaq.

AATSITASSANIK PIAANERMI ILIPPANAATERPASSUIT

Nunatsinni uuliaqarluarpoq, gasseqarluarpoq aatsitassaqarluarlunilu. Gassimik isumalluutit nunarsuarmi suli nassaarineqanngitsut 30 procentiisa missaat angullugit aamma uuliamik isumalluutit 10 procentiisa missaannik Issittumi peqarsinnaanera immikkut ilisimasallit missiliorpaat. Nunatta Avannaata Kangiani aamma Kitaani uulia gassilu nappartat 50 milliardit missaanniissangatinneqarput. Nunarput aatsitassanik soorlu zinkimik, kangussammik, nikkelimik, kuultimik aligoqqinnillu aamma pisuussuteqarluarpoq aamma teknologimi atugassanik aatsitassanik qaqutigootorpasuarnik peqassangatinneqarpoq. Nunatsinni aatsitassanik piaaneq maannakkut nunarsuarmi akinik appasissunik eqqugaaqqavoq, kisianni piffissap ilaani akit qaffakkiartoqqilissapput aammalu nunatsinni aatsitassanik piaaneq soqutigeqqinneqalissaaq.

NUUK AATSITASSARSIORNERMI SULLISSINER- NILU QITIUSUTUT

Aatsitassanik piaaneq soqutigineqaqqilerpat Nuuk piareersimassaaq. Aatsitassarsiortit nunatsinni siammarsimasapput, kisianni Nuuk aatsitassarsiortit inissisimaffigisaat aatsitassanik suliffissuaqarnermi ilisimasanik, sullissinernik ataqatigiissaarinernullu qitiusuik allaffeqarfiussaaq. Aatsitassanik suliffissuaqarnermi pitsaasumik ataqatigiissaarinissaq Nuummi naammassineqarsinnaasoq pisari-aqartinneqarpoq. Mittarfik tallineqarpat sulisut, immikkut ittumik ilisimasallit kingoraartissallu timmisartuullugit sukkasuumik tikisinneqarsinnaalissapput. Umiarsualivik

nutaaq aatsitassanik suliareqqaagassanik umiarsuakkullu nassiunneqartartussanik tigoqqqaaviusinnaalluarpoq. Illoqarfimi suliffeqarfiit pigereerpavut. Nuummi assartuusinnikkut attaveqaatit sullissinerillu pitsaasut, sulisinnaasut aamma Namminersorlutik Oqartussanut qanittumiinneq, taakku aatsitassanut avatangiisinullu oqartussaapput, aatsitassarsioqatigiiffiit immikkoortortatik Nuummut inissinnissaannut pitsaasorujussuarnik periarfissiipput. Aalartilluarpuq. Nuummi aatsitassanik suliffissuaqarnerup tamatumalu malitsigisaanik inuussutissarsiutaalersussat piffissap ingerlanerani suliaterliartortillugit ilinniartitaanerit malinnaatinneqarnissaat anguniagaavoq, taamaallit lutik tamakku sunniutaat nunatsinnut sapinngisamik anertunerpaajulerlutik.

SULIASSANI IMMIKKUULLARISSUNI ILISIMATUSARNERIT INERIARTORTINNEQASSAPPUT

Pisuussuterpasuit pissutigalugit Issittoq ilisimatusartunut soqutiginaateqarpoq. Maanakkut ilisimatusartuutivut pikkorissut killilimmik amerlassuseqarput, kisianni aatsitassanik piaanermi immikkuullarissunik sulianik suliaqarnissamat periarfissat misissorneqassapput, assersuutigalugu ilisimatusartut tikeraartut aamma ilisimatusartut uatsinninnissaminnik toqqaasimasut atorlugit.

Periarfissaq sukumiinerusumik misissuiffigerusutarput tassaavoq nunap sanna aatsitassallu pillugit paasissutis-siisarfirmik pilersitsinissaq, taanna ilisimatusarnermut, ilinniartitsinermut takorniaqarnermullu soqutiginaateqassaaq.

Nunani tamalaani angalanissanut na-joqutassami Lonely Planetimi nunarput ornitassatut angalasut tikeraartariaqagaattut nuannarineqarnerpaat qulit akornannut inissinneqarpoq. National Geographic Traveler-imit nunarput 2016-imi ornittassat 20-iusut ilaattut inissinneqarpoq.

ANGUNIAKKAVUT

- Suliassaqarfinni tulliuuttuni Nuuk nunatsinni takornariaqarnermi qitiussaaq
- Nuuk kangerluit nunallu naliitsut peqatigalugit angalalluni ornitassatut ineriartortinneqassaaq
- Takornariaaatsit assigiinngitsut siunniunneqassaput, assersuutigalugu inuussutissarsiorneq pillugu takornariaqarnerneq, aqqissuinerit aamma inuttut nammineerluni feeriarnert

IMAALIORNIARPUGUT

- Nuummi takornariaqarnerq pillugu aamma nunaminertat avatangiiserisavut mittarfiup piorsarnissaanut tungavissatut nutaatut ilanngullugu ineriartortitsineq pillugu periaasissiortoqassaaq. Periaasissaaq nuna tamakkerlugu periaasissanut ataqatigiissarneqassaaq aamma takornarialerinemik suliallit namminersorlutillu inuussutissarsiuteqartut suleqatigineqassaput
- Nuup takornariarfissatut tuniniarneqarnera ingerlaqqissaaq ineriartortinneqarlunilu
- Destination Reykjavik allallu suleqatigisat soqutiginnittut Nuummi takornariaqarnerup ineriartortinneqarnissaa pillugu suleqatigineqassaput
- Illussanik titartaasarneq pillugu politikkilliortoqassaaq tassani Nuup illoqarfittut pitsaaqutai ineriartorteqqinneqassaput

Nuuk nunani tamalaani takornariartarfissatut pilerinartutut

Nunarput takornarianit nunanit tamalaaneersunit ilisimaneqalerpoq. Takutitassaqaqagut. Ilippaaterpassuupput. Tamanna aatsaat iluamik atorluarnialerparput.

NUNARSUARMIOQATITTA NUNARPUT TAKUSIMAVAAT

FN-imi Nunarsuaq tamakkerlugu takornarialerinermik sulini-aqatigiiffik (UNWYO) naapertorlugu 2014-imi nunarsuaq tamakkerlugu takornariat 1,1 milliarduupput. Takornariaqarnerup aaqqissuussamillu takornariat amerliartornissaat naatsorsuutigineqarpoq, tamatumani nunarput nukittunersaalluni ineriartortitsivigineqarnerpaanissaa naatsorsuutigineqarpoq. Takornarianut tuniniaaviit naatumik oqaatigalugu annertoo-rujussuupput sulilu annertusiartussallutik.

MITTARFIMMIK TALLILIINEQ PERIARFISSARPAS- SUARNIK NUTAANIK KINGUNEQASSAAQ

Takornariaqarnerup ineriartortinneqarnissaanut tunngavisat mittarfik piareeripat allanngorluinnassapput. Nuuliarneq sukkanerulissaaq akikinnerulerlunilu, nunatta iluani angallannermut qitilussaagut aamma ornitassanut nutaarluinnarnut aqquutit ineriartortissinnaavavut. Umiarsualivik nutaaq tikinnissamut periarfissanut umiarsuarnullu takornariartaatinut tikilluaqqusisarnerit pitsanngorsarneqarnissaanut periarfissaqartitsissaaq. Tamakku tamaasa atorluarnissaat paasissavarput.

NUUK ANGALAFFISSATUT PILERINARTUTUT

Nuummi tunngavigalugit siunniussat piorsaaqqissavavut. Nuuk, nunatsinni illoqarfiit pingaarnersaat immini angalalluni ornitassaassaaq. Nuuk angalanerit aallartiffigissavaat naggassiiffigisarlugulu, nunatsinnut sumunnaraluaanni-luunniit. Nuup pileriniassusia ineriartorteqqerussupparput – illoqarfiup kusanassusia, pinnissusia, immikkuullarissusia, illussanik titartaasarnerit, eqqumiitsuliorneq isikkiviillu, katersugaasivivut, kulturi pillugu suliffeqarfiit, akunnittarfiit, neriniartarfiit, imerniartarfiit, naluttarfik aamma atortoris-saaruterpassuit allat illoqarfiit pingaarnersaannut tunngasut.

Kangerluit nunallu ornitassanik ineriartortitsinerimi ilanngulugit eqqarsaatigineqassapput. Nunarsuarmi kangerluit qinngortunersaat pigaarput aamma Nuummi feeriarneq asimi feeriarnermut, pisuttuarnernut, aalisarnermut, piniarnermut, sisorarnermut, qaqqasiornernut, nunaqarfinniinnernut, Sermersualiarnernut il.il. ilanngussinnaavarput.

TAKORNARIAAATSIT ASSIGIINNGITSORPAS- SUIT AAMMA SULEQATIGIINNISSAMUT PERIARFISSAT NUTAAT

Nunanit tamalaaniit tikeraat nunatsinniillu takornariat ilanngulugit takornariaaatsit assigiinngitsorpassuit siunniutissavavut.

Artic Winter Games iluaqutigalugu nunanit tamalaaneersunik aaqqissuussinerneq annertuunut qaaqqusisuusinnaalluta takutissavarput. Misilittakkat atussavavut aamma illoqarfittut aaqqissuisarfittut ataatsimeersuartarfittullu ingerlaqqilluta. Kulturikkut Illorsuatsinni atortoris-saarutaateqarpugut kisanani uatsinnut tuniniallaqqinnerusariaqarpugut. Sila illussanik titartaasarnerit, ilisimatuserneq, eqqumiitsuliorneq kulturilu Nuup illoqarfittut ataatsimeersuartarfittut immikkut periarfissarai. Assersuutigalugu timersornerup iluani nunani tamalaani ukiut tamaasa pisartut sapiissuseqarluta siunniussinnaasariaqarpavut.

Mittarfimmik talliliinermut paasissutissiisarfik nunatsinni Nuummilu pissanganartunik tamanik misigissanik ilisarititsiffusoq ilanngunneqassaaq. Timmisartut nunanit tamalaaneersut miffiginnaasaanik mittarfeqalerutta, assersuutigalugu Destination Reykjavikimik, nutaarluinnarnik suleqateqarnissatsinnut periarfissaqalissaagut. Inuppassuit Islandimukartartut aamma nunarput tikeraarusuppaat. Nuuk Europap avannaalialt aamma New Yorkilialt akunnerpiannguaniimmat aamma soqutiginarpoq.

4. NUUK ILLOQARFITTUT PINGAARNERSATUT PIUJUARTITSISUTUT

- Nuuk illoqarfiit pingaarnersaattut alliartertutut nutartertuartutullu
- Nuuk piujuartitsinermi illoqarfittut maligassiusutut
- Nuuk sukisaarsarfittut illoqarfiit pingaarnersaattut

ANGUNIAKKAVUT

- Nuuk illoqarfittut anginerusutut nukittunerusutullu aamma 2030-mi 30.000-inik innuttaqartussatut ineriartortissavarput
- Nuup pitsaassusii ilisarnaataalu alutornartunngortinneqassapput:
 - naliitsoq, kusanartoq pilerinartorlu
 - peqqinnartoq toqqissisimanartorlu
 - qanissuseq uummaarissuserlu
 - immamut qanittoq
 - Illoqarfimmi sammisassanut uninngaartarfinnullu illoqanginersat
 - piujuartitsiffiusoq silamullu naleqqussarsimasaq
 - nunamut naleqqussakkat

NUUP SIUNISSAMI UKIORPASSUARNI INERIARTORTINNEQARNISSAANUT PILERSAARUT

Nuup siunissami ukiorpassuarni ineriartortinneqarnissaanut pilersaarutit piareeqqapput. Illoqarfik eqiternerullugu inissiat portunerutillugit aamma illoqarfik avammut alliarortillugu Nuuk ineriartortinneqassaaq. Siorarsiorfiup kingorna Nuuk kujammut qeqertani alliarortinneqassaaq piffissallu ingerlanerani Nuup eqqaani kangerliumaneq sinerlugu illoqarfik ataqatigiissoq pilersinneqassaaq.

Illoqarfiup ilai tamarmik immap sinaaniissapput aamma tamakku sapakkatut allunaasamiittutut inissisimassapput taamaalillutillu illoqarfiit immikkoortui tulleriiaarlugit bussinik tikinneqarsinnaassallutik. Inissianut katillugit 15.000-inut inissaqartoq nalilerneqarpoq.

Illoqarfimmik ineriartortitsinerit annerit tassaapput:

- 1: Nuutoqqamik eqiterineq
- 2: Umiarsualivimmik alliliineq
- 3: Inuussutissarsiuqeqarfik
- 4: Mittarfik allineqassaaq
- 5 Qinngutsinni illoqarfimmik inerisaaneq
- 6: Siorarsiorfik
- 7: Aqissersiorfik
- 8: Tartunnguaq
9. Qeqertarsuaq

IMAALIORNIARPUGUT

- Initaarnissamut qulakkeerinnittarnissaq atuut-tussanngortinneqassaaq
- 2030 nallertinnagu inissiat 7.000-it missaanniittut amerlaqataannik Inissaaleqineq iluarsiviginarlugu pilersaarusiortoqassaaq
- Inissiaaersut inissiaatileqatigiiffiit suleqatigalugit nutarterinissanut aserfallatsaaliuinnissanullu pilersaarusiortoqassaaq
- Inissialiat assigiinngissitaartuussapput ilaqutariikkuutaanullu aamma ukioqatigiikkuutaanut assigiinngitsunut naleqqussarneqassallutik
- Inuusuttunut utoqqarnullu inissiat amerlanerusut sanaartorneqassapput
- Inissialiat amerlanerit namminerisamik inissiaataasapput aamma attartortumiit piginnittumut tungavik siammarterneqassaaq
- Inissialiortiternerit qanoq akikinnerusinnaanersut misissorneqassaaq
- Illumik misiligummik sanasoqassaaq taannalu siunissami inissialiortiternissanut najoqutaassaaq
- Qinngutta eqqaani inissialiortiternissap immikkoortuata aappaanut sullorsualiornissap pilersaarusiortneqarnera aallartinneqassaaq
- Illoqarfiup illoqanginersaani pitsanngorsaanerit, katersuuffiusunut, illoqarfiullu illoqanginersaani peqqissuunissamut timersornermut eqqumitsuliornermullu inissaqartitsinerit aningaasaliisoqassaaq
- Imaneq pisiniarfeqarfittut nukittorsarneqassaaq
- Illoqarfimmut inissianullu namminersortut aningaasaliisarnerat siuarsarneqassaaq

Nuuk illoqarfiit pingaarnersaat- tut alliartortoq nutartertuartor- lu

Nuuk illoqarfinngussaaq suli anginerusoq pilerinartunik inissiatilik. Nuuk piffissap ingerlanerani alliartuinnarani kisianni nutartertuaannarnissaa aamma najugaqarfigalugu suli pitsaanerulernissaa, suliffiginissaa aamma tikeraarneqarnissaa isumagissavarput.

NUUK ILLOQARFITTUT ALLIARTUSSAAQ ILLOQARFIILLU PINGAARNERSAANINI NUKITTORSASSAVAA

Nuuk 17.000-it sinnerlugit innuttaqarpoq, tamanna 1977-i-miit marloriaatinngorneruvoq. Ullumikkut nunatsinni innuttaasut 30 %-ii Nuummi najugaqarput. Missingiinerit takutippaat 2030-imi Nuuk 25.000-inik innuttaqassasoq. Tamanikkornissaanut innuttaasut 40 %-ii Nuummi najugaqassapput. Inuppassuit Nuummut noorusupput. Taamaattumik Nuuk suli sukkanerumik alliartortinnissaa sulissutigissavarput. 2030-mi innuttaasut 30.000-iunissaat anguniagaraarput. Nuuk angineruppat suliffissat amerlanerussapput. Aamma kulturikkut sunngiffikkullu neqeroorutit nutaat, niuertarfiit amerlanerit allarpasuillu qilaanaarisinnaavavut. Atuarfiit nutaat pisariaqartissavavut aamma inuusuttuaqqat illoqarfimmi ilinnigaqarnissaminnut suliffeqalernissaminnullu amerlanerumik periarfissaqalissapput.

PIORSAANISSAMUT PILERSAARUTIT PIAREERSIMAPPUT

Nuup siunissami ukiorpassuarni ineriartortinneqarnissaanut pilersaarutit piareeqqavavut. Taamaalillutik illoqarfimik inerisaaqataasut tamarmik ersarissunik malittarisassaqaarnissaanut qulakkeerinnittoqassaaq.

Nuuk marluinngorlugu alliartortinneqassaaq. Maannakkut illoqarfiup ilai eqiterneqarnerussapput. Uummaarinnerulersitsissaagut aamma aqquserngit, innaallagissamut aqqutit, meeqqeriviit, atuarfiit allallu pigeriikkatta atorluarnerunissaat piujuartitsinikkut aningaasatigullu iluaqutaassaaq. Nuuk avammut alliartortinneqassaaq. Qinngorput sanaartorfissaruppat sullorsualiortoqassaaq, taamaalilluni illoqarfik sineriak sinerlugu alliartortinneqarniassammat naggataatigullu kujammut qeqertanut alliartortinneqassalluni. Nuuk illoqarfinngussaaq immap eqqaaniittoq.

NUUMMI INISSIAT AMERLANERUJUSSUUSAPPUT

Nuummi pisariaqartitsinerujussuit akuersaarniarlugit Nuum-

mi inissialiortiternerit pillugit anguniaqarluartumik pilersaarusiornikuuvugut. Nuummi inuit tamarmik pitsaasunik peqqinnartunilu inissiani najugaqalernissaat anguniagaraarput. Inissialiortiternerpassuit maannakkut inissiaateqarnitsitut issapput, kisianni assigiinngiiaanik pilersitsinissaaq sulissutiginiarparput, taamaalillutik Nuummi innuttaasut pisariaqartitamik kissaatimillu piviusunngortinnissaanut periarfissaqarnerulerqqullugit. Siunissami inissiat silamut naleqqussakkat aamma innuttaasunik pitsaasunik pilerinartunillu avatangiiseqartitsisut ineriartortinneqarnissaat sulissutiginiarparput. Inissianik pisariaqartitsinerujussuaq iluarsiviginiarlugu aningaasaleeriaatsinik nutaanik nassaartoqartariaqarpoq. Inissiat amerlanerusut namminersorlutik inuussutissarsiuteqartunit sananeqassapput aamma inuit amerlanerit namminersaminnik inissiaateqalissapput.

ILLOQARFIIT PINGAARNERSAAT IMMIKKORLUINNAQ PISSUSILIK

Nuummi ineriartortitsinerujussuup Nuup ilisarnaataata pinissusiatalu ineriartortinneqarnissaanut naliitsumik periarfississavaatigut. Nuuk tunngaviit aalajangersimasut malillugit ineriartortinniarpaput. Illoqarfik Issittumi Illoqarfiit pingaarnersaattut isikkulik pilersinniarpaput. Nuuk illoqarfiit pingaarnersaattut suli uummaarinnerussaaq assigiinngisitaasuseqarlunilu. Illoqarfiit pingaarnersaanni atuuffiit illusaniq titartaasarnermi immikkuullarissuussaaq aamma tamatuma pingaarutaa malunnartinneqassaaq. Illoqarfiup qeqqa suli uummaarinnerussaaq, periarfissaqarnerussaaq misigisasaqarnerullunilu. Illoqarfimmi illoqannginersat silami aneernernut, pinnguarnert sammisassaqaqarnenullu atugasat amerlanerit pigissavavut. Eqqumiitsuliat illusaniq titartaasarnerit Nuuk immikkuullarilluinnartumik illoqarfiunera takutissavaat. Illoqarfiup sumiiffii nutaat Nuuk kaajallallugu kangerliumaneq sinerlugu kusanartumik inissisimanissaa aamma inissiaqarfiit nutaat uummaarissuunissaat inissiallu allanik akoqarnerat pillugit peqqissaarusseqqinnaassaagut.

ANGUNIAKKAVUT

- Nuuk illoqarfittut piujuartitsiffiusutut suliassaqarfinni toqqakkani anguniakkat angunissaannut piviusorsiorpalaaruni maligassiuissaaq
- Nuummi CO₂-mik aniatitsineq annikillisarneqangaatsiassaaq

Illu misiligut Tegnestuen Vandkunstenimit, Rambøllimit aamma DTU-mit ineriartortinneqarpoq. Illu Nuummi 2016-imi sananeqassaaq aammalu silamut naleqqussarnermut nukissiuutinillu sipaarnissamut aqqutissiuissuussaaq.

Parisimi cop21-mit isumaqatigiissummi oqaaseqatigiit aalajangiisuupput »Nunarsuaq tamakkerlugu agguaqatigiissillugu kiassuseq 2° C-iup ataaniitinneqassaaq aamma 1,5° C-inik kiannerulinnginnissaa anguniarlugu tamanna silap allangornerani ajutooriataarsinnaanerit sunniutillu malunnaatilimmik annikillineqassapput«.

IMAALIORNIARPUGUT

- Nuuk illoqarfittut suliassaqarfinni toqqakkani piujuartitsisutut periaasissiorfigineqassaaq. Suliassaqarfiit tullinnguuttut makku soqutiginaateqartinneqarput:
 - Nukissiuutinut ataavartunut nalinginnaasumik ikaarsarneq
 - Nunakkut nukissiuutit eqqortut biilit innaallagisamik ingerlatillit siuarsarneqarnerisigut atorneqassapput
 - Illuliat nukissiuutininik atuinikitsut
 - Eqqagassalerinerit atoqqinerillu

Nuuk piujuartitsisutut illoqarfittut maligassiuusutut

Nuummit silap allanngornera ilungersunartutut isigineqassaaq. Angungiaqarluarniarpugut, aaqqiissutissanik pitsaasunik nassaarniarpugut aamma suliassa qarfinni immikkut tunngaveqarfigisatsinni pisariaqartitsivitsinnilu illoqarfiuniarpugut maligassiuusooq.

SILAP ALLANNGORNERA PIVIUUUVOQ AAMMA ILIUUSEQARTOQARTARIAQARPOQ

Silap allanngornera nunarsuarmi tamarmi takuneqarsinnaavoq aamma nunatsinni ersarissumik takuneqarsinnaavoq. Parisimi sila pillugu ataatsimiinnermi COP21-mi nunarsuarmi nunanit tamalaaneersut kiannerulerenata 2 gradit ataaniitinnissaa aamma kissakkiartorerup 1,5 gradinut killilernerqarnissaa isumaqatigiissutigaaq. Tamanna pingaarutilimmik anguniagaqarluartumillu isumaqatigiissutaavoq. Nunarsuarni nunanit aamarsuit, uulia allallu ikummatissat nunap iluaneersut sukkaasumik atorunnaarsillugit nukissiuutiniq atavartuniku atuilernissaaq ersarissumik nalunaarutigineqarpoq. Allanngorneq minnerunngitsumik nunarsuarmi tamarmi illoqarfinni pivoq. Illoqarfippassuarni pissanganartuniku anguniagaqarluartunillu suliniuteqartoqarpoq. Aningaasaliisartut nunanit tamalaaneersut nukissiuutiniq atavartuniku atuilarluni allanguinissamut aningaasarpassuarnik aningaasaleereerput aamma COP21-p kingorna aningaasaliinissat amerliumaartut naatsorsuutigineqarpoq. Ukiuni kingullerni teknikkikkut siuariartoqarsimaqaaq. Seqinisaatit akikillerujussuarsimapput aamma akikilliaruinnassanganerqarput. Biilit innaallagissamik ingerlatillit tunineqartartut amerliartorput. Illut nukissiuutiniq atavartuniku atuiiffusut piviusunngorput, taamatut eqqartuilluta ingerlaannarsinnaagaluarput.

NUUK ILLOQARFITTUT MALIGASSIUISUTUT

Nuuk Issittumi illoqarfittut piujuartitsisutut maligassiuusuaq. Tamanna iluaqtissartarpassuaqarpoq. Nuup CO2 atuiunnaarsivinnissaa ajornakusoorpoq, kisianni Nuuk suliassa qarfinni toqqakkani illoqarfinngorsinnaavoq maligassiuusooq. Suliassa qarfiit pingasut soqutiginaateqarput.

1. Nuummi nukissiuutiniq atavartuniku siuttunngorniarnissaqsuunneqarsinnaavoq. Utoqqarmiut Kangerluarsunnguani innaallagissamik nukissior-

fiuteqarpugut allineqarsinnaasumik. Seqinisaatit, brint aamma nunap iluata kissaanik nukissiuineq periarfissaapput allat suliffissuarnit ikuallaavinnillu kissaq sinneruttoq atorluarsinnaasavut.

2. Nuuk nunakkut assartuinnermi nukissiuutiniq atavartuniku atuiiffunermigutsiuttunngorsinnaavoq. Utoqqarmiut Kangerluarsunnguani erngup nukinganik nukissiorfik nukissiuutillu allat atavartut biilinut innaallagissamik ingerlatilinnut innaallagissamik tunniussinnaapput. Nuummi ungasissutit biilit innaallagissamik ingerlatillit nutaaliat ingerlaffigisinnaasaannit anginerunngilaq aamma bussit innaallagissamik ingerlatillit ilaasoqartarnermikkut pisariaqartitarpassuarnut atorneqarsinnaapput.
3. Nuuk Issittumi silamut naleqqussakkani killuliorarfittut illoqarfinngorsinnaavoq maligassiuusooq. Inisiat nutaarpasuit sananeqassapput aamma inisiattoqarpasuit nutarterneqassapput. Sanaartorerput iluarsaasinivullu iluatsillugit nukissiuutit atavartut ilanngussuunnissaannut periarfissarissaarpugut.

Illoqarfittut maligassiuusutut Nuummi silap allanngornera ilungersunarigipput pillugu avammut sakkortuumik nalunaarutigineqassaaq. Sila pillugu suliniutiniq politikerinut, ilisimatusartunut suliffeqarfinnullu takutissinnaasatsinnik assersuutaateqalissaagut. Avatangiisivot aamma pitsaanerulissapput, uuliamik eqqussuinnermut aningaasartuutit sipaarsinnaavavut aamma nukissiuutiniq atavartuniku nuunneq namminersorluni inuussutisarsiuuteqarnitsinnut ingerlatsisuusuaq.

Nuuk illoqarfittut piujuartitsisutut maligassiuusuaq periarfissaavoq. Qulakkiigassaaq siulleq tassaavoq periaasissiorinissaaq, tassani sunik siunniussaqaassanersugut, qanoq anguniaqartigissanersugut, qanoq aallartissanersugut aamma aningaasaqarneq qanoq isikkoqassanersut takusinnaassavarput.

ANGUNIAKKAVUT

- Nuup eqqaani kangerluit nunallu ineriartortinneqasapput illoqarfimmillu inerisaanermut ilanngussuuneqassallutik
- Kangerluit nunalu illoqarfimmi innuttaasunut takornarianullu suli pilerinarninngussapput tikikuminarninngorlutillu
- Innuttaasunut takornarianullu atortunik aningaasaleerusussuseq siuarsarneqassaaq
- Ineriartortitsineq illersuinerlu oqimaaqatigiissapput

»Nuup kangerlui eqqaamallugit. Nuuk kangerlui tupinnartumik kusanassusillit nittarsaanneqartariaqaralarput. Nuup oqaluttuassartai pitsaasut aamma pitsaanagerusumik oqaluttuarisariaqaralarpagut.

»Pingortitaaq kusanaqisoq avatangiiseraarput«

IMAALIORNIARPUGUT

- Nuup eqqaani kangerlunnik nunanillu ineriartortitsinissamut pilersaarusiortoqassaaq
- Siunissami sivisuumik atorsinnaasunik pijaanissamik isumaqatigiissusiornissamut periarfissiisoqassaaq, tamakkulu silami inuunermut takornariaqarnermulu aningaasaliinernut siuarsaataassapput

Nuuk sukisaarsartarfittut illoqarfiit pingaarnersaattut

Nuuk nunarsuarmi kangerluit isorartunersaata eqqaaniippoq. Tamatuma Nuuk najugaqarfignissallugu pilerinartunngortippaa aamma tamanna takornarianut pilerinartorujussuuvoq. Tamanna pissarsiffiginerujussuusinnaavarput. Taamaattumik pilersaarusiortoqassaaq, tassani ineriartortitsineq illersuinerlu ataqatigiissapput.

KANGERLUIT SUNIK PILERINARTUNIK TAMANIK PEQARPUT

Nuuk kangerluup nunataata tupinnaannartumik kusanasusillip pulammagiaani inissisimavoq. Nuup Kangerlua aamma Ameralik nunarsuarmi kangerluit isorartunersaata ilagaat. Sinerissamit Nuup Kangerluata ilorpiaata ilaanut angallammik angalaffissaaq 160 kilometerit missaanniippoq. Nuup Kangerlua assigiinngissitaartorujussuuvoq. Nuup avataani qeqertanit aallartippoq aamma qaqqat portusuut sermillu iigartartut Sermersuullu killinganut qinngoqarlutik. Kangerluit uumasorpasuaqarlutillu timmiarpasuaqarput. Ilaatigut arferpassuaqarpoq, puiserpassuaqarpoq, tuttorpassuaqarpoq, umimmappasuaqarpoq, terianniarpasuaqarpoq, ukalerpassuaqarpoq, nattoralippasuaqarpoq, tulugarpassuaqarpoq aqisserpassuaqarlunilu. Imaq aalisagarpasuaqarpoq, soorlu saarullinnik, eqalunnik, nataarnanik suluppaakkanillu. Kangerlunni aamma nunarsuarmi ataqatigiissunik siusinnerpaamik nuna qalluiteqarpoq. Taamaattumik tamaani nunap sanna soqutiginarpoq.

Nuup Kangerluata qinnguaniippat Kapisillit, tassani innuttaasut 70-it missaanniippat. Kangerluit ungalullugit nunaqarfikorpassuaqarpoq ullumikkut feeriarnemi illuuteqarfigineqartunik, atuartunut tammaarsimaffeqartunik il.il. Kangerluit aamma oqaluttuassartarpasuaqarput. Inuit Qal-lunaatsiaallu illukoqartiterput.

INERIARTORTITSINISSAMUT PERIARFISSAT PILERSAARUSIORNEQASSAPPUT

Kangerluit pinngortitamik kulturikkullu misigisassarpassuarnik kisissaanngitsunik peqarput. Tamakku Nuummi innuttaasunit asiarfigissallugit nuannarineqarluput. Kangerlunni sukisaarsarnissamut periarfissarpasuit Nuummi najugaqarnissamut pilerinartitseqataapput. Inuppasuit piniariartarput, aalisartarput aamma angalatitseqatigiiffiit

kangerlummut takornariartitsisarput takornarianillu aalisartitsisarlutik. Aamma sisoraatiniq timersornermut, qaqqasiornermut, pisuttuarnernik, nunaqarfinniinnernik, oqaluttuasarsiorluni angalaarnernut, serminut iigartartunukarnernut Sermersualiarnernullu aamma allarpasuaqarput periarfissaqarpoq. Kangerluit aalisartarfippat piniariartarfutillu pingaarutillit. Kangerlummi misileraalluni nunalerisoqarsimavoq aamma saviminissamik piiannissamut periarfissat misissorneqarnikuuppit. Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanit taseq erngup nukinganik nukissiornermut atorpeqarpoq. Periarfissarpasuit soqutigintorpassuillu Nuup eqqaani kangerlunnut nunanullu attuumassuteqarput.

Suliassatut siullertut kangerluit nunallu Nuup eqqaaniittut qanoq pilerinarnersunngortinniarlugit pingaarnermik pilersaarusiortoqassaaq, taamaalilluni nuuk innuttaasunut, takornarianut inuussutissarsiuteqarfittullu atorpeqarnissaa suli pilerinarninngorlugi. Kangerluit ammarniarpavut ineriartortitsiffigalugillu tamannalu ilutigalugu kangerlunni pitsaassutsit illersorneqarnissaat eqqumaffigisorujussuuarput. Ineriartortitsinerup illersuinerullu akornanni oqimaatqatigiinneq pitsaasoq nassaarissavarput.

Kangerluit qanoq ineriartortinneqarsinnaanerit pillugu apeqquteqartorpassuaqarsimavoq isumassarsiatsialannillu saqqummiisoqartarsimavoq. Assersuutigalugu Quassussuarmi sisorartarfup ineriartortinneqarnerunissaa imaluunniit Kapisilinnut aqqusialortoqarnissaa isumassarsiatsialaassappat? Taakku tassaappat periarfissat assersuutit marlussuit pilersaarummi isummerfigumaakkavut. Piiannissat pillugit isumaqatigiissusiornissanut aamma killiliinissarput pingaaruteqarpoq, taamaalillutik tamakku siviisuumik ataniassamata aamma aningaasaleerusuttut kajumissuseqarneruler-niassammata.

Assilissat allattorneri

Qupp.	Kilde:
1 Imaneq	Kommuneqarfik Sermersooq
2 Nuuk Kingittorsuamiit	visitgreenland.photoshelter.com, Copyright© Mads Pihl
4 Imaneq	Kommuneqarfik Sermersooq
6 Qapiarfiusaaq	Kommuneqarfik Sermersooq
8 Katuap saavani illoqannginnersaq	visitgreenland.photoshelter.com, Copyright© Mads Pihl
10 Qoornoq, Sermitsiaq, Aput.	Kommuneqarfik Sermersooq
12 Rådhusi, Katuqaq	Kommuneqarfik Semersooq
14 Mittarfik, Dash 8, Iggjaa	Kommuneqarfik Semersooq
16 Ilinniarnertuunngortut	Kommuneqarfik Semersooq
18 Meeqqat nuannaartut.	Kommuneqarfik Semersooq
20 Atuartut, Ilinniarnertuunngortut, Ilimmarfik.	Kommuneqarfik Semersooq
22 Street art	Kommuneqarfik Semersooq
22 Eqqumiitsuliortoq	visitgreenland.photoshelter.com, Copyright© Mads Pihl
24 Marathon, Skaterpark, Meeqqat/Utoqqaat	Kommuneqarfik Semersooq
26 Nuuk qulaaniit isigalugu	Asiaq
28 Titartagaq Nuummi inuussutissarsiorfiit.	Kommuneqarfik Semersooq
30 Umiarsualivik, Aalisartog	Kommuneqarfik Semersooq
32 Rubinit, Rubineqarfik Qeqertarsuatsiaat	True North Gems hjemmeside
34 Kapisillit, Nuuk	Kommuneqarfik Semersooq
34 Qooqqut.	visitgreenland.photoshelter.com, Copyright© Mads Pihl
36 Nuup Kangerlua.	Kommuneqarfik Semersooq
38 Titartagaq, illoqarfiup allilinera	Kommuneqarfik Semersooq
40 Kangerluarsunnguamiit innaallagissap aqqutaa.	Kommuneqarfik Semersooq
40 Illu Misiligut	Copyright© Tegnestue Vandkunsten
42 Qoornup Sullua, Ikumatitaq, Nuup Kangerlua	Kommuneqarfik Semersooq
46 Nuussuup Manngua	Kommuneqarfik Sermersooq

